

Szerkesztői iroda
és
kiadóhivatal:
Megyeház.
Ide intézendő minden a lap
szellemi részét illető köz-
lemény, valamint az előfö-
zetési és hirdetési díjak is.
A lap megjelen:
minden vasárnap.

EPPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi és gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az „Eperjesi Szechenyi-kör”, a „Bartfai közművelődési egyesület” és a „Sárosmegyei gazd. egyesület” közlönye.

Előfizetési ár:
Egy évre 5 frt — kr.
Félévre 2 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „
Hirdetési díj:
Háromhasábos petitsoregy-
szeri hirdetés 5 kr., több-
szörös hirdetés jutányosabb.
Bélyegdíj: minden hirdeté-
sért külön 30 kr.
Nyilt-tér minden sor 10 kr.

Eperjes nem nélkülözhető.

„Mindenki tudja, hogy hazánkban, mely anyagi erővel úgy sem rendelkezik, a kultur-misszióval bíró városoknak elpusztulása sokkal nagyobb jelentőségű, mint talán sokkal nagyobb mérvű azon károk, melyek egyes polgárokat elérhetnek. Felesleges magyaráznom, hogy ez az ország egy oly várost mint Eperjes, nem nélkülözhet . . .” E napokban ecsetelé az országházban május hó 9-ikén Horváth Gyula országos képviselő ama nézetet, hogy Eperjes város egyike ama sáncczerődőknek, melynek nem szabad hiányoznia a modern magyar állameszme helyesen megerősített táborából.

Igaza van Horváth Gyulának: Eperjesre itt északon a magyar államnak szüksége van, erősen előretolt biztos pionir állomása ez a magyar kultur-államnak. Eperjes nélkülözhetlen, mert kiváló kultur-missziót teljesít s azzal nem törődni, helyrehozhatlan politikai hiba volna.

Meg vagyunk róla győződve, hogy ugyanígy gondolkozik az egész nemzet, ugyanígy a kormány feje: Tisza Kálmán, s hogy szükség esetén törvényhozási uton is megfogja tenni mindazt, a mi e fontos városnak fontartása érdekében mulhatlanul szükséges lesz.

Jól lesz konstatálnunk ama általános részvételt, melyet sorsunk iránt nem csak ország- hanem Európaszerte észlelünk. Nem is kételkedünk azon, hogy a kormány országos könyör-adományok gyűjtése, a fővárosi és vidéki sajtó lelkes pártolása, s a nagy társadalom humanus agitálása által tetemesen enyhíteni fogja sorsunkat. Ő Felsége alkotmányos királyunknak, ki 10000 frttal, s az egrí nők nevére méltó kassai szivargyár szegény munkásnőinek bámulatra méltó példája, kik napikeres-tükből 600 frtal járultak szerencsétlen városunk felségélyezésére, oly újmutatás, mely nem marad követés nélkül.

A kormány, s a sajtó a nagy társadalom számos jótékony és bőkezű társulatával és intézeteivel mellettünk van, nines okunk részvétlenség miatt panaszkodni.

Helybeli hatóságaink is, még pedig úgy a megyei mint a városi, megtettek és megtesznek mindent, a mi ily krízis között lehetséges. A város középületei a vállalkozók által, valószínűleg a legrövidebb idő alatt fel fognak épülni, a jobb módú háztulajdonosok már is hozzáálltak a munkához, s a szegényebb és tönkre jutott házbirtokosok a befolyandó könyöradományokból fognak annyit kapni, hogy valamiképen lábra állandnak s kétséget sem szenved, hogy ha kell, a kormány kamatnélküli vagy mérsékelt kamatu államkölesönök által is hönök alá nyul a súlyos csapás alatt görnyedező háztulajdonosoknak.

Elvárjuk a biztosító intézetektől is, hogy az ügyletek bebonyolításánál, nem az önérdék, hanem a sorscsapás által moraliter reájuk diktált méltányosság szerint fognak eljárni. Ismeretes tény, hogy a biztosítási ügy jelenlegi szervezete, nagyban nehezíti a nagymérvű károknak teljes és megfelelő megtérítését. Ugyanis az egymással konkurráló intézetek, egymásra licitálnak és pedig minuendo. A díjtételek csekélyek, mert a becslés csekély s a biztosító fél szerencsétlenség esetén igen sok esetben csak annyit sem kap, hogy azzal

fed anyagot vehessen. Tartózkodjanak az intézetek jelen esetben a szokásos nagymérvű levonásoktól s járjanak el a humanizmus s nem a kalkulálás szellemében.

Az eddigiekben elmondtuk azt, a mit másoktól várunk, óhajtunk és remélünk; most öszintén elfogjuk mondani azt is, a mit magunknak tennünk kell, ha hivatásunk és jövőnk érdekeit szem előtt tartani és saját kárunkon okulni akarunk.

A sorscsapás emberi dolog. Tönkre tehet egyest, de megtörhet az egyesített erő társadalmi páncélján. Nagyon szenvedtünk, részben — igaz — a véletlen, de még inkább a saját hibánk folytán. Tűzveszedelmeink nagyságának oka igen nagy mérvben saját gondatlanságunk. Építkezési rendszertünk nincs, a hatósági szabályrendelet — papiros malaszt. Nálunk az a szabály a gyakorlatban — hogy az utca lehetőleg egyenesen legyen, a többi a két szomszéd háztulajdonosnak a dolga. Ők megalakudhatnak, a harmadik és negyedik szomszéd érdekeinek árán is. Hogy csak egyet említsünk. Városunkban nem oly régen bontattak le a falak, háztelkeink igen szűkek, s e telkek udvari részeiben alig van itt-ott tűzfal, s így nem esoda, ha a tűzveszél a legkisebb szélvész is az udvari épületek egész hosszú sora leég. Ez ne maradjon továbbra is úgy. Emelkedjünk felül a pillanatnyi nagyobb áldozatokon s gondoljuk meg, hogy százakkal, százazreket mentünk meg.

Tűzrendészetünk sem áll a kor niveauján. Van ugyan önkéntes tűzoltóságunk, de ez jelenlegi szervezetében — még ha akarna is, a min nem kételkedünk — nem felelhet meg a tűzrendészet által megkívánt feladatnak.

Alkossunk, tesz em mindjárt Szepesmegye példájára új statutumot. Mondjuk ki, hogy minden ház — talán 3 féle osztályt lehetne megállapítani — önálló lakója köteles évente bizonyos pénzüsszeggel a tűzoltási költségek fedezéséhez járulni, ha maga magát a tényleges szolgálatra nem kötelezi, vagy ha erre testileg nem képes.

Ezen intézkedés által oly összegre tehetünk szert, mely lehetővé teszi elegendő számú ügyes, szakavatott, fegyelmezett, hivatásos tűzoltóság alakítását, melynek oldalán az önkéntesek és kötelezettek azaz oly egyének, a kik az általuk fizetendő évi járulékhelyett a tényleges szolgálatot választották, sikerrel működhetnének. Ez által lehetővé tehetjük a belépést a szegény munkásoknak is, kik nem szerezhetheték meg az egyenruhát eddig, nem léphettek az egyesületbe. Adjuk át a parancsnokság választási jogát a városi képviselőtestületnek, még pedig oly formán, hogy az a parancsnokot a fegyelmi és büntetési joggal is felruházhatja; mert vast-fegyelem nélkül a tűzoltóság egy pipa-füstöt sem ér.

Vége a legnagyobb és leggyorsabban orvoslandó bajunk az örökös vízhiány. Az idegen esodálkozva kérdi, mint történt az, hogy a Tarcza mentén a víz az oltásra kifogyott s a tűznek csak maga a tűz szabott határt?

E kérdésre a közlekedésügyi miniszteriumtól kérünk választ. Vízvezetékünkre vonatkozó terveink 1 1/2 év óta ide-oda tolatnak, javítottak, kifogásoltatnak. Ha a miniszterium komolyabban veszi az ügyet, Eperjes-

nek lett volna víze bőven s nem égett volna le egészen. Ha ilyesmi Amerikában történik, az illető község perbe fogja a kormányt.

No de ne rekrimináljunk. Hanem ragadjuk meg ezen alkalmat. A kormány regressussal tartozik nekünk s tekintettel ama jó indulatra, mellyel Tisza városunk iránt nyilatkozott, remélhetjük azt is, hogy ha a vízvezeték a legközelebbi időkben saját erőnkől ki nem építhetjük, a kormány módot fog találni arra, hogy az minden áron kiépíttessék.

Midőn jelen sorainkat az illetékes közegek figyelmébe ajánlanók, szivünkől folyó szilárd meggyőződésünknek adunk kifejezést, midőn kinyilatkoztatjuk, hogy Eperjes városa még virágzó lehet, ha hivatását felfogva, kitartással és türelemmel, még áldozatok árán is, bátran kiáll a küzdterre!

Előzzük meg a bajt.

Az ország minden részéből iszonyu tűzveszék híreit olvassuk a lapokban: Eperjes, Nagy-Károly, Torockzó, Kurtics és közelebről Nagy-Boeskö nagyrésze lett a pusztító elem áldozatává. A szegény emberek százai hullatnak keserű könyeket anyagi tönkrejütésük felett. Még mi eddig szerencsésen elkerültük a tavasznak e gyakori csapását; de oklójunk már valahára a magunk kárán, s igyekezzünk a bajt megelőzni.

A tűzoltói intézmény, mely országsszerte nagyobb lendületet nyer, melynek nagy fontosságát belátva, azt folyton erősíteni törekednek, nálunk, jól tudjuk, hanyatló félben van, az önkéntes tűzoltóink száma napról napra fogy. Ez nem is lehet másként, midőn az intelligencia legnagyobb része csak bírálgaia — még pedig sokszor méltatlanul élesen bírálgaia — tűzoltói szervezetünket; de nemesak hogy eszelekvőleg részt nem vesz ennek munkáiban, hanem még a pártoló tagsági csekély évi díjjal sem hajlandók e czelra áldozatot hozni.

A tűzoltói intézmény helyesebben leendő szervezését illetőleg ezen lapok hasábjain több ízben indítványoztatott, hogy a Szepesség több városában tényleg fennálló rendszer, az u. n. „kényszer tűzoltóság” honosíttassék meg nálunk is. A tűzoltó-egylet választmányán a sor, hogy terjeszsen be a helyi viszonyoknak megfelelő szabályrendeletet a városi képviselő testület elé elfogadás végett. A legvalószínűbbnek látszik, hogy a városi képviselő-testület nem fog gátat gördíteni e vitalis kérdés minél gyorsabb üdvös megoldása elé.

Azonban a legkitünőbb szervezeti tűzoltóság sem lehet praeventiv korlátozója a tűzveszélnek; a tűzoltóság csak azt teheti meg, hogy akkor segít lehető kis térre szorítani a tüzet, ha az már kitört. Méltánylattel említve a tűzoltóság és tekintetben véghez vinni szokott önfeláldozó működését, főkötelessége egy városnak azokat az okokat elhárítani, vagy legalább le lehetőleg a minimumra szorítani, melyek a tűzveszélyt előidézni szokták s elharapozását növelik.

Két ok van ilyen: a gondatlanság és a tűzrendőri intézkedések pontos meg nem tartása.

Sok udvar van olyan a városban, amely valódi tűzfészek, anélkül, hogy tűzlétra, vizedények, horog stb. találhatók volnának benne; mind e mellett a legnagyobb könnyelműséggel bannak el a tüzzel. Egő gyertyával mennek a cselédek fáért a rozoga, forgács-csal telt faskamarába, vagy épen a szénpadlásra; a néhol az ölereszíg éro szemétdombra ráöntik a friss hamut, melyben elég szénparázs is van, s több ily dolgoknak, sajnos, divatban lételet mindenki tudhatja, pedig a legtöbb tüzeset épen a gondatlanság szülötte.

Az is bizonyos, hogy sok tüzeset nem válna oly csapássá, ha hirtelen kéznél volna a vízzel telt kád, tüzi veder, peinete; esakhogy ez sokszor nines meg a háznál.

Városunk kevés személyzeti rendőrsége gyakran bejárta a lakásokat; jelenleg is épen folyamatban van a város tűzrendőri bejárása, a rendőrség meghagyja, minő eszközökkel egészítették ki a szükséges tűzvédő, és oltó szerek hiánya; de megfogadják-e mindnyájan ezt az intést? Nem! A rendőrségre hivatkozom, hogy

urutos bántal-
mal, torábbá
10-14 napi
tat fel. Fejő-
gyermek
a mellékelt

mesen Korn V.
ml. Főraktár:
Varga Ber-
fouteza 81.
va a vidéki
ések intézen-
szletes leírás
bermentvekül-

üveg ára 44-
ára 36 kr.; az
k darabja 22
reitetik vissza.

Z

ásványviz
húgsavas
nennyiségű
ny. Selters,
sárgaság-

eben.

a laká-
és kerti
en kap-

y, Kozma
r uraknál.

nagyon sok helyen falra borsót hint a városi intelem. Ez nagy hibája a közönségnek, mely a rendőri parancsban szabadság korlátozást, vagy zaklatást vél látni, holott az csak olyan tanács, a melynek megtartása édes mindnyájunknak közös léteérdeke.

Igyekezünk gondosabbak lenni; igyekezünk a netaláni veszély esetére tűzoltó szerekkel ellátni házainkat, hogy mi magunk is nyugodtabban hajthassuk le fejünket éjjelre, a városi előjárás nehéz feladatát is könnyítsük s végre meentsük meg magunkat attól a kellemetlenségtől, hogy a városi hatóság a rendelkezései ellen való indolencia miatt, jogosan, büntetni legyen kénytelen.

Városunk pusztulása.

Az 1787. év emléke gyászos helyet foglal el városunk évkönyveiben. A tűzvész, mely akkor Eperjes nagy részét elhamvasztá, messzire hátra vetette haladásában. Azóta egy hosszú század fogott le. Miket a vad elem csapása akkor rajtunk ejtett, lassankint kiépültünk mely és fájdalmas sebeinkből s újlag ráléptünk a haladás útjára. Nagyobb vagyon hiányában nem tehetünk nagy lépéseket. Míg más városok rohamosan virágoztak fel, a mi városunknak — a mely megyénkkel együtt még a kormányhoz is mostoha gyermeke volt — be kellett érnie a lassú, de mindazonáltal fokozatosan nagyobb mérvet öltő fejlődéssel és haladással. Es eljött az az időpont, a melyben elmondhatta volna magáról: Jelenem alapján éri el jövőm fényes múltamat! De hajh! csak mondhatta volna, a balsors másképen döntött. Megirigyelte törekvéseinknek hova-tovább nagyobb sikerét s romlást esküdött ellenünk. És — az 1787-iki fájdalmas emlékü csapásnak századi évtordulójakor elküldé vészes angyalát, a tűzvészt, mely egy lebelletével halomra döntötte a múlt alkotását s a jövő reményét. Nyomában mindenütt jalkiáltás, nyomor. Ezreket süjtött szilaj haragjában a véget karja, egy egész város vonaglik szétmerezangolt testtel, láttára és jajjainak hallatára pátos szavakra kél a halandó ajka, hogy helyet foglaljon szívében azonnal az istenfelelem, könyörület és emberszeretet.

I. A vész kezdete.

Május 6-án, pénteken (a köznép babonás hitének megfelelően) történt a végromlás. A nevezett nap reggelen Eperjesnek örökké léghuzamos utczáin a szokottal kissé erősebb szél lengedezett, de ez még csak fél sem tűnt senkinek, s a nagy szárazság dacára bizonyára senkinek sem jutott eszébe a bekövetkező veszedelemnek még a gondolata sem, nyugodtan folytatta mindenki rendes dolgát. Valamivel 11 óra után a toronyór tűzet jelzett. A hetivásáron összegyűlt nép kíváncsian tekintett széjjel, keresve a tűz színhelyét. A toronyra kifüggesztett s a vész irányát mutató piros zászló után indultak azok is, kik — mint a kollegiumi ifjuság közül sokan — csak egy jó negyedóra múlva tudták meg a tűz keletkezését. A tűz az árok-utczai 362. számú s Hortulányi András tulajdonát képező földszintes házból ütött ki. Keletkezésére nézve nagyon eltérők a nézetek, de valószínű, hogy a tüzes hamu vigyázatlan kezelése az eredeti ok. Az általános hiedelemmel szemben megjegyezzük, hogy e tüzesetnek s véghetetlen káros eredményének nagyon könnyen elejét lehetett volna venni, ha a háziak fejüket nem vesztik, vagy ha a tűz helyére elég korán érkezett tűzoltók feeskendőjében lett volna elegendő víz. Megemlítjük e helyütt, hogy a tűz keletkezésének a helye a tűzoltó szertartól s az ennek szomszédságában levő örtányától alig van 100 lépésnyi távolságra. A fenti körülmények folytán a Hortulányi házával szomszédos 2 ház is meggyulladt. Ekkor már lehullott a Damocles kardja, mely végromlással fenyegetve függött Eperjes fölött. Mert a szél fokozottan nagyobbodván, mihamar valóságos orkánná fajult s beállott ama borzasztó pusztulás, melyhez foghatót képzelné sem lehet, annál kevésbé lehet azt a valósághoz híven leírni.

2. A Főút és a Magyar-utca lángban.

Az Arok-utca azon oldalán, hol a tűz kiütött, 6 kisebb földszintes ház fogott szikrát, innen átesapott a vész a volt postaépületre és a táviró hivatal jelenlegi épületére. E két magas épület már a főutcán fekszik. Hanem aztán örületes gyorsasággal futott végig a tűz a város legnagyobb és legszebb épületein, nem követeve határozottan a szél északkeleti irányát, de vad szeszélyvel szórva a rombolás égő paraszait jobbra-balra a főutca mindkét oldalán. Atugrott 5—6 épületet, úgy hogy a közbeesők már megmenetetteknek voltak tekinthetők, midőn visszatért oda, honnan kiindult s lángkarjaival átölelt mindent, mindent, mi el volt pusztítható! S emberföltötti hatalma ellen a gyarló emberi erő nem tehetett vétképen semmit. Az utcákon végig hőkölő vastag füstgomolyag életveszélylyel fenyegette az előtte megállót: menekülni! — ez volt a jelszó, — oltásra s mentésre gondolni sem lehetett. A tető recsegése, égő gerendák lezuhanása pokoli zajt vertek, melyet még rémitőbbé tett a kétségbeesett anyák sikoltozása, kik hajukat tépve keresték eltévedt gyermekeiket; családapák jajgatása, kik nem találták nejeiket, majd azon szerencsétlenek leverő fájdalma, kiknek egész életük fardaságos keresményét emészté meg a fékét vesztett vad elem. — 12 óra táján a törvényszék, egyidejűleg a megyeház, a Szentandrásy-ház, a takarékpénztár, a népbank, a redout nagy épülete, a városház, a

collegium és annak temploma, a gymnasium, a zsinagóga, a katonai kórház, a temető s az egész Mária- és Magyar-utca lángban állottak. Nyugati részén a főutca a Bielek-házig, keletin a Kubinyi-házig (ezt beleértve) leégett!

3. A tűz terjedésének megszünte.

A tüzet szünőfélben levőnek csak 4—5 óra táján lehetett mondani, vagyis akkor, midőn a Fő- és Magyar-utca után a Szt. Mária-utca is elhamvadt s a temetőben lévő kripták, sőt miután a nagyobb sirtérek is elégettek. A pusztulás és romlás azonban tovább tartott. A bekövetkezett új még borzasztóságában is impozáns látványt nyújtott a szemlélő tekintetnek. A város különböző pontjain világító fátylakként emelkedtek egyes lángoszlopok az égnek (a szél az est beálltával megszünt), a kimerült, kétségbeesett lakosság nem adott többé hangos jelt fájdalomának, némán, szótalanul járt-kelt a füstölő romok között. Olykor-olykor tompa zuhanás és recsegés jelezte, hogy a boltozatok égnek. Nem kívánt már több áldozatot a vész, de a már egyszer áldozatul ejtetteket nem bocsátotta el addig, míg rombolásának műve tökéletes nem volt.

4. Oltás és mentés.

Az oltásról és mentésről tulajdonképen csak a késő délutáni és esti órákban lehetett szó, a mikor aztán — a mennyire a vízhiány és emberi erő engedte — a legnagyobb mérvben kezdetét is vette. A Kassáról sürgőnyileg kért s délutáni 1/2 4 órakor Schwarz Dávid mászóparancsnok s Hauszer Károly szertáros vezetése alatt egy szivattyúval és egy feeskendővel külön vonaton megérkezett 16 gyakorlott tűzoltó rendkívüli, úgyszólván emberföltötti erőt fejtett ki a tűz fékezésében. Elkövettek minden lehetőt, mi által a tűz romboló erejét alábbzállíthatták. Az önzetlen derék kassaiaknak általában sokat köszönhetünk. Nem feledkeztek meg rólunk a vész órájában, a legnagyobb áldozatkészséggel és nemeskeblűséggel viselkedtek irántunk úgy a vész idejében, valamint adományaik folytán ma is. Hasonlóan elkövettek minden tőlük telhetőt a nagy-sárosi malmalmi, a sovári és kis-szebeni tűzoltók, kik még a kassaiak előtt érkezvén, a város egyes pontjain iparkodtak gátat vetni a romboló vésznek. Legtöbbit köszönhetünk azonban a katonaságnak, mely a vész délutánján s a rákövetkező éjjelen, valamint több napon át, fáradságtalan tevékenységgel fejtett ki az oltásban, a mentésben s az omladékok eltakarításában. Pénteken este sürgőnyi kérelmünkre külön vonaton érkezett egy század katonaság Kassáról, szombaton reggel pedig Kis-Szebenből jött szintén egy század, hogy felváltva a helybéli s a szakadatlan működés következtében elesigázott katonaságot.

5. A romlás részletei.

A főutca egyik oldalán a Bielek-féle épületig, a másik oldalán a Kubinyi féle házig égett el. A Magyar és Mária-utca egészen, összesen leégett 193 háztelek. Megjegyezzük, hogy egy háztelken 2 sőt 3 lakház is van, úgy hogy a melléképületekkel együtt a leégett épületek száma meghaladja a 600-at. Oly szám, mely magában véve is világosan konstatálja a pusztulás iszonyú voltát. Az alábbiakban részleteket adunk: a Szentandrásy-féle palotának, melyet nagylelkű építetője a tanulmányi alapnak adományozott, csak puszta kormos falai emelkednek az égnek. Második emeleté átégett s lezuhant, úgy hogy jelenleg az első emeleti lakók is kiköltöznek belőle. — Özv. Dessewffy Albertné a vész idejékor nem volt honn. Butorai, minden ingója, a vész idejékor nem volt honn. Butorai, minden ingója, még értékpapirai is elégettek. — Péchy nyugalmazott tábornok a tűz elején egy házikabátban sietett a tűz színhelyére. Mire visszatért, a lángoló lépcsőkön már fel nem mehetett. Leégett leánya kelengyéje is. Nem maradt egyebe, mint a rajta levő ruha. — A „Bank-egylet” épületének hátsó része, a melyben Radványi a bank igazgatója lakott, tökéletesen rommá égett. Az emelet boltozata leszakadt. Butorai stb. mind oda égettek. — A „Takarékpénztár” épülete, a városháza szintén elhamvadt, a levéltárban azonban nem esett kár. — A Kollmann-féle háznak második emelete szintén beomlott. E házból még késő éjjel is vastag lángoszlop esapkodott fölfelé. — A házának mindkét részében iszonyú volt a pusztulás. A felső emeletet beégettek s leomlottak. — A pusztulásnak egyik leg-szomorúbb képét a Klein-féle nagy bérház nyújtja. E házban 21 család lakott s a „Népbank” helyiségét és a Dr. Glück ügyvéd emeleti lakását kivéve, csak is a földszinti lakások maradtak épségben. A ház nagy részében mindkét emelet leomlott. Jelentékeny károkat szenvedett e házban Haitsch tanár özvegye, kinek ezen kívül a főutczai és a sétányon levő villaszerű háza is leégett. Az utóbbiba, Dr. Fűzy Béla szolgabíró csak nem régt költözött be s minden ingósága oda égett. — Palugyay Gusztáv törvényszéki elnök lakása szintén leégett. Az elnök a tűz kitörése idejében a vidéken volt, de neje ferfiának is becsületére valló bátorsággal mentette meg becesebb dolgait s papirjait. — A sároközi járás szolgabírói hivatala teljesen martaléka lett a lángoknak. A katonai ügyi iratok kivételével az egész irattár, még az ez évi iktatókönyv is odaveszett. Dessewffy Lajos házában a hátsó szobák szintén leégettek. — A kath. plébánia elhamvadt. — Az ev. templom szintén a lángok áldozata lett. Dülledező tűzfala életveszélylyel fenyegette a járókölöket, miglen a napokban lerombolták. — Az ősi ev. kollegium is elhamvadt. Egy egész emeletet magába foglaló gyönyörű nagy termét, melyben az intézet több mint 45 ezer kötetnyi könyvtára van elhe-

lyezve, csak a legnagyobb erőmegfeszítések után sikerült megmenteni. A nagy terem boltozatát fentartó vasrudak azonban a nagy hőség miatt annyira meghajlottak, hogy a boltozat leszakadása minden órában várható. A többi kollegiumi termék boltozatát szintén megvannak repedezve, dacára a boltozatok szilárd szerkezetének, a most még rendszeresen folyó előadásokat, különösen ha az építést is megkezdik, minden esetre félbe fogják szakítani, illetve az iskolai évet bezárják. — A Gallocsik-féle épület égése kétszeres rettenetben tartotta a fejét vesztett s különben is halálra rémült lakosságát. Az üzlet alatti pinceszékhelyiségben ugyanis nagyobb mennyiségű dynamit és löpor volt elhelyezve, a melynek esetleges felrobbanása végromlást idézett volna elő. — A Gallocsik-féle háztelken van a postaépület is. A kincstár vagyonában nem esett kár. Megmentette azt Magas Lajos postafőnök, a ki az alatt saját vagyonát vesztette el. Nem maradt egész vagyonából rajta levő ruhájának egyebe. — Hasonlóan járt Szabovics kir. gymnasiumi tanár is, a kinek állítólag 10000 frtnyi értékű vagyona égett el értékpapirokban és készpénzben. — A kir. törvényszék s az ezzel kapcsolatban álló ujonnan épült járásbírósi épület szintén leégett. A tszéki irattár főképen Szakovszki hivatalnoka lélekjelenlété folytán megmentettek. Csakis az 1872—73. évi polgári iratok veszték el, a többi évekből csak szórványosan egyes iratok. Az úrbéri iratokban, a földkönyvek, térképek és telekkönyvekben semmi kár nem esett. A második emeletről, az első emeletre lehordott irattart másnap fenyegette komoly veszély, a mikor a lépcsőzet tüzet fogott. Szerencsére Palugyay törvényszéki elnök a bajt észrevette, embereket hívott, a kik a tüzet beoltották. A napokban járt itt a miniszterium által kiküldött Liszkay F. osztálytanácsos, a ki a tszéki leltárt is felvette. A színház szerencsésen megmentetett. Az öltöző tetőzete leégett ugyan, de az öltözőt és színpadot összekötő gerendák idejékorán elvágatván, a tűz a színpadra nem hatolhatott. A városi gyönyörű redoutnak azonban, a melynek messze földön nem volt párja, nyoma sincs. Az ékes boltozat kőhalmzát képez, karzatai leomlottak, csak négy csonka kormos fala áll még. A kassai tűzoltóság a katonasággal együtt a gyászos pénteki napon itt fejtett ki legnagyobb erőt. A katonaság még másnap is szakadatlanul dolgozott e helyütt, a mennyiben a redout alatti katonai raktárban közel egy millió értékű ruha és fegyvernemű volt elhelyezve. A városnak egyik főbűszkeségét képezte a paratlan redout; lesz-e még valaha? A jó Isten tudja. A tisztikar ebédülő helyisége földig égett. Elkomorult az ember lelke, ha a „Stefánia” leánynevelő intézet romjaira tekint. Alig épült fél, máris felvirágozott s alig virágozott, máris tönkre ment, a kibővítése ezéjjel emelt állványokról terjedt a tűz, tetőzetére. A vész idejében a belkőző intézeti növendékek tanítónőikkel élőkön Soóvárra menekültek, hol a bányász és erdész tisztetek vendégszerető házáinak szállásoltattak el ideiglenesen. A kir. kath. gymnasium szintén elhamvadt. Az intézet ifjusága gyorsan végbe ment vizsga után bizonyítványt nyert s már szétbocsátatott.

6. A nyomor és kár nagysága.

De ki bírná mind elsorolni a károsultakat?! Hosszu jegyzék az, melybe egyiránt be vannak foglalva szegegyek és jomóduak. Mindenki suttog a csapás. De míg az előző szakaszban felsoroltak s általában az intézetek és jobb módú magánosok könnyeben és hamarabb helyre pótolhatják a kárt, addig a Mária-utczai szegény lakosok, ha csak az emberiség könyörülől szive nem segít rajtuk, — koldusokká válnak. Mihez fogjon a szegény iparos, a kinek nincs hajléka, nincs anyaga, nincs szerszáma, nincs hitelle, munkát nem visznek, mert nem is vihetnek hozzá, családja éheznek, apró gyermekei kenyér után esengenek, hogyan szerezze meg a boldogtalan a betevő falatot, mikor mesterségén kívül semmihez sem ért? Mire jutna családjával együtt, ha felebaráti szeretet nem lakoznék az emberi szívekben? Elzültenének mindannyian. S mennyi az ily hajléktalan családok száma! Ezek vesztettek legtöbbit: egy munkás élet veritékhullással gyűjtött összes gyümölcsét. — A kár különben is véghetetlen. A biztosító társulatok mintegy 1/2 milliót fognak fizetni. (E nagy összeghez maga az első magyar biztosító társulat 160.000 frttal járul. Jelentékeny összegekkel képviselve a Generali s Adria társulatok is). Egy háztulajdonosnak a háza 10.000 frta volt biztosítva és jól jár, ha házát 45—50.000 frt árán felépítheti. E kedvezőtlen arány a legtöbb károsultnál meg van, úgy, hogy nem tulozunk, midőn azt állítjuk, hogy az összes kár mindenesetre meghaladja a két milliót.

7. Az áldozatok.

Miként a bálvány Astaroth nem elégszik meg eupán kincs- és anyagi javakkal, azonképen a vész

is me
lem
hir r
A ma
János
áldoz
János
ápolá
párná
tes ko
sárosi
gerend
városi
sérülé
tok sz
többen
hó 8-
Kassai
Bujano
Kassa
Kassai
Rakova
Heged
Hodos
Pesti
Helyb.
Hollen
Eperjes
Répász
Kolozs
Helyb.
Ország
Hajos
ut
Beresz
Brodg
Dr. Lo
Helybe
Csisko
Stomm
Nemze
Pesti
Gömör
Kassai
Nyireg
Wagne
Nógrád
Kereke
Dr. Dor
Gróf I
Szabol
Keczer
Pápai
Dr. Vir
Barát
Hollen
Debrec
Miskolc
Fuhrm.
Igló V
Döry L
Nagyvá
Sárosm
Kovács
Egyetér
Berzevi
Kassai
Budape
Nemze
Pesti N
Kaschla
Sztrada
Tóth Is
Özv. U
Dr Gut
jes
Az
Thuring
a budai
Bécsből
Főváros
erdőhiva
frt; Re
takarékp
33 kr.
S.-A.-U
Volosz
Szombat
berger
100 frt
2095 fr
De
egy pá
idejében
veszély
boló ele
eredmén
nem épe
vész erej
tűzoltók.
Péchy al
z „Epe

is megkövetelte a maga véráldozatát. A pénteki félelem és kétségbeeséstől, zűrzavaros órákban a kóssa hir rendkívül magasra emelte a halottak számát. A magyarutcai 167. számú Adami-féle házban Japchen János czipész, neje és özvegy leánya lettek a tűz áldozataivá. Ugyanezen házban megfúlt öz. Mazsly Jánosné szül. Zavatzky Anna. Botár Borbála agg-ápolói beteges nő a temetőben égett meg, a hová párnáival menekült. Majernik Mihályné szintén mentés közben veszett el. A hetedik áldozat egy nagy-sárosi műalmi tűzoltó, a kinek oltás közben egy gerenda esett a hátára s gerinczsontját bezúzta. A városi kórházban van ápolás alatt, de élete veszélyes sérülése miatt meg nem menthető. 7 tehát az áldozatok száma, de sebet — sokan súlyos sérülést, 100-nál többen szenvedtek! A szerencsétlenül elhunytakat f. hó 8-án nagy részvét mellett kísérték nyugalomra.

8. Segélyek és adományok.

Kassai dohánygyár tisztviselői és munkásai	231 frt
Bujanovits Sándor	200 frt
Kassa város tanácsa	500 frt
Kassai premont-rendüek	50 frt
Rakovszky Ferencz	5 frt
Hegedüs István kassai volt gyógyszerész	10 frt
Hodossy Imre orsz. képviselő	100 frt
Pesti Napló szerkesztőség utján Cséry Lajos	50 frt
Helyb. gör. kath. püspök O. Meltósága	500 frt
Hollender Lajos kassai lakos	50 frt
Eperjesi népbank	200 frt
Répászy Mihály	20 frt
Kolozsvári postahiv. gyűjtés eredménye	80 frt
Helyb. gör. kath. főtiszt. káptalan	120 frt
Országos vörös-kereszt egylet	300 frt
Hajós József kir. tanácsos „Pesti Napló” utján	50 frt
Berezászi hitelintézet P. N. utján	50 frt
Bodrogközi takarékpénztár	20 frt
Dr. Lorenz Gyula n.-kallói kórházi orvos	5 frt
Helybeli izraelita nőegylet	100 frt
Csikó János kassai evang. lelkész	16 frt
Stomm Agoston örökösai	10 frt
Nemzet szerkesztősége eddigi eredmény	228 frt
Pesti Napló szerkesztősége	42 frt 71
Gömör-Kis-Hont szerkesztősége	23 frt
Kassai takarékpénztár	100 frt
Nyiregyházi város tanácsa	180 frt
Wagner József Schalkház szálloda gyűjt.	123 frt
Nógrád vármegye	100 frt
Kerekes Géza	10 frt
Dr. Dornhelm helyb. kath. ezredorvos	10 frt
Gróf Desseffy család	100 frt
Szabolc-féle kuglizó társaság	50 frt
Keczer Miklós országgy. képviselő	100 frt
Pápai takarékpénztár	50 frt
Dr. Vinter Géza	50 frt
„Barátság” című szabad közművesek páholya	100 frt
Hollender Gyula Debreczen	10 frt
Debreczeni Iparbank	30 frt
Miskolci takarékpénztár	100 frt
Fuhrmann János	20 frt
Igló város tanácsa	302 frt 46
Dóry Lajos honvéd főhadnagy Kaposvárt	10 frt
Nagyvárad lat. szert. káptalan	100 frt
Sárosmezei Közlöny szerkesztősége	18 frt 90
Kovács Antalné Palocsa	5 frt
Egyetértés szerkesztősége	22 frt 40
Berzevicsy Albert államtitkár	140 frt
Kassai Szemle szerkesztősége	33 frt
Budapest szerkesztősége	2 frt 40
„Nemzet” szerkesztősége	74 frt
Pesti Napló	55 frt
Kaschauer Zeitung szerkesztősége	100 frt 22
Sztrada Béla jáskiséri földbirtokos	5 frt
Tóth István Csáktornyáról	5 frt
Özv. Ujházy Józsefné Budamér	50 frt
Dr. Guttmann Jakab N.-Beckerekéről Eperjesi Lapok szerkesztősége utján	2 frt
	5019.09

9. Újabb könyöradományok.

Az iglói 34-ik gy.-ezred tisztikara 28 frt, Dr. Thüring G. Bupapest 10 frt; Hotvács E. a maga és a budaméri evang. egyház 5 frt; B. B. Fischer Bécsből 5 frt; Miskolc város közpénztára 100 frt; Fővárosi egyesült takarékpénztár 300 frt; Tatai kir. erdőhivatal 4 frt; Pester Lloyd szerkesztősége 1200 frt; Reiner Vilma Lőcséről 10 frt; Szepesváraljai takarékpénztár 30 frt; Nemzet szerkesztősége 53 frt 33 kr. Pesti Napló 115 frt 70 kr., Kosh Károly S.-A.-Ujhely 10 frt; Károly Ignác pléb. Pécs 2 frt; Volosz Zajos M.-Sziget 5 frt; Kovács Zsigmond Szombathely 2 frt; Grünvald Bécsből 5 frt; Weinberger és Fried Bécs 10 frt; Gr. Wengerszky Hugó 100 frt; Gróf Wengerszky Viktor 100 frt. (Összesen 2095 frt 03 kr.)

10. Derék férfiak.

De más tekintetben is kell, hogy legyen meg egy pár szavunk. Voltak egyesek, kik a vész idejében nem feledkeztek meg hivatásukról, de hol a veszély legnagyobb volt, mindig ott küzdöttek a romboló elemmel. Fáradozásuk nem mutat fel nagy eredményt, de hisz emberi erő nem is lehetett képes nem épen megakadályozni, de még enyhíteni sem a vész erejét. — Ilyenek voltak a vidéki és helybeli tűzoltók, az utóbbiak parancsnoka Kyss Géza, továbbá Pechy alispán, ki ezen alkalomból méltán megérdemli a „Eperjes megmentője” nevet, a mint ezt más

szavakkal a városi közgyűlés határozatilag kimondá, Pulszky Géza, Szittka Gusztáv ezredes, Mengersen G. őrnagy, Schiller és Nemes cs. kir. főhadnagyok stb. és végre a katonák derek tisztjeikkel élükön azok, kik lankadatlan működésükért méltó elismerést érdemelnek. — Nem sorolhatjuk fel azon „egyes”eket névszerint, de legyenek meggyőződve, hogy minden nyilvános köszönet és dicséretnél jobban jutalmaz az — öntudat.

Városi közgyűlés.

Május hó 12-én a katasztrófa alkalmából egybehívó képviselőtestület közgyűlést a polgármester megnyitván, általános figyelem és mély csendben következő jelentését terjesztette elő.

Az 1887-ik évi május hó 6-a, mint gyásznap, örök idők szomorú emlékéül fel lesz jegyezve városunk évkönyvében. Ezen szerencsétlen napon az Arok-útján 362 sz. a. fekvő földszintes házból — és pedig a rendőri nyomozás szerint bűnös alágyújtás folytán — d. e. 10^{1/2} órakor tűz ütött ki, az oly rendkívüli gyorsasággal tovább terjedt, hogy kevés idő alatt az Arok-útján kívül a Főutca, a Magyar útca mindkét oldalán, a Kovács-utca, Szent-Mária-utca, az Új- és Korház-utca mentén fekvő házak lángtergiben állottak. A kifejtett rendkívüli nagy hó és a fojtó füst ezen utcákban a közlekedést és így a város egyik részéről a másikba való behatolást lehetetlenné tették. Nemsokára a felkülvárosi házak is lángra gyultak, itt is a tűz mind a két soron pusztított, bele kapva még a temetőbe is, hol a kápolna és több sírbolt elégett, s innen átesapott még az újvárosi részre is, a hol szintén egynéhány (7) ház égett el, s így az emberi szorgalom és haladás győzelmei és alkotásai rövid pár óra alatt sokakra nevé egészen tönkre jutottak; sőt a mi legsajnálatraméltóbb, még hét emberélet is áldozatul esett.

A mi a szenvedett kár mennyiségét és annak becsértékét illeti: e tekintetben csak annyit jelenthet, hogy összesen károsult 193 telek s illetőleg az ezeken külön felül alatt fennállott 482 épület, 53 házföld pedig — a tűz továbbá terjedésének megállítására tekintetéből — leverett.

Hogy ezen károk, valamint az elpusztított ingóságok becsértéke mennyit tesz ki, az jelenleg még megközelítőleg sem jelezhető. Ezen károk csakis hivatalos nyomozás útján lesznek megállapíthatók, a mi mindenesetre egy kis időt igényel, mert a kihallgatandó egyének száma százakra megy, a városi hatóság összes személyzete pedig eddig, ennél sürgősb teendővel s intézkedésekkel, s azoknak fogyanatosításával s ellenőrzésével el van foglalva.

A szenvedett kár becsértékéről némi fogalmat nyújt nekünk azon körülmény, hogy egyedül az I. magy. általános biztosító társaságnak eddig bejelentett károk összege 159000 forintot tesz ki.

Hogy mennyire süjt ezen csapás városunk lakosságára, kitűnik a f. évi általános jövedelmi pótdó kiadásánál figyelembe vétel végett bejelentet telekkönyvek bekebelezett terhek mennyiségéből. Ezen bejelentések szerint ugyanis a leégett ingatlanokon betáblázott terhek pénzüssége 224,462 frt 27^{1/2} kr-ra megy fel.

A városi hatóságnak ezen megrendítő csapással és annak következményeivel szemben tett intézkedéseit és eljárását részletezni igen terjedelmes volna, ez okból csak a fontosabbakat és azokat is csak általános-ságban kívánja jelezni.

Mindenekelőtt a városi levéltár biztosításáról gondoskodott és midőn a veszély nagymérvű terjedését látta s alaposan attól tartott, hogy az annyi sok helyre elterjedt gyúanyagot a dühöngő szél újból felélesztheti, hogy ezen óriási feladattal városunk tűzoltósága a legnagyobb erőfeszítéssel sem volt képes megmérkőzni s hogy itt mentül több, kivált a tűzoltáshoz értő emberi erőre van szükség, a kassai önkéntes tűzoltóság által távirati uton felajánlott szolgálattal igénybe vette s őket a vasúti különvonat s egyéb költségeknek a város által leendő fedezéséről biztosítván, azonnali segélyküldésre felkérte. Mely távirata folytán a kassai tűzoltóság Korponay úr parancsnoksága alatt d. u. időben városunkba megérkezvén, a tűzoltásnál egész éjjel át lankadatlanul működött.

Nagy buzgalmat fejtett ki a segítségünkre érkezett sodvári és kis-szebeni önkéntes tűzoltóság is, a kik szintén egész éjjel át a tűzoltásnál kitartóan közreműködtek.

A szomszéd Nagy-Sáros községe is beküldte a maga tűzfeleskendezőit, mely feleskendező a kis-szebeni tűzoltóság által lett kezelve.

Mit szóljon — folytató — városunk tűzoltóságáról, melynek szolgálatát és közreműködését nemcsak a vész napján és éjjelén, de a következő napokon és éjeleken át is igénybe vettük?

Kiemeli itt Kyss Géza városi főjegyző mint tűzoltó alparancsnoknak és Lillia Zsigmond segédtisztnek érdemeit, kik nemcsak a tűzoltás körül tölték telhető odaadással fáradoztak, hanem az ezutáni napokon és éjjelén is részint saját hatáskörükben eljártak, részint a hatóságtól nyert utasítások toganatosításában készségesen közreműködtek.

A hogy a város minden oldalán dühöngő tűz csillapulni kezdett, fő gond volt a tűzet végtelen eloltani s ezután a tűzifalakat és kéményeket megvizsgáltatni, a veszélytől fenyegetőket alátámasztani, vagy lerombolni és a veszélyessé vált lakosokat kiűrtetni.

E célból a katonaságot vettük igénybe, s azt csapatokra osztva, minden csapat élére egy tűzoltó tisztet és egy építészeti mérnököt állítottunk.

A végsőbe jutott lakosság azonnali segélyeztetést s jelenleg is segélyeztetik. A momentán segély kiosztásánál Ghillány József városi képviselő szíves volt több napokon át közreműködni. A hajléktalanok elhelyezéséről nyomban gondoskodva lett.

A sérültek száma 3 nehéz és 60 könnyű, kik azonnal orvosi ápolás alá vették; a nehéz sérültek a városi kórházba elhelyeztetettek s a könnyű sérültek orvos-sággal láttattak el.

Mennyiben attól is lehetett tartani, hogy az esőzés beálltával a házak falai szétmálnak s meggyengülnek s így a fedelek helyreállításával sietni kell.

A kassa-oderbergi s magyar államvasútak igazgatóságához távirati uton azon kérelemmel fordult, hogy az építő anyagoknak szállítására a legmérsékeltőbb árakat engedélyezzen. Ugyanezek távirati uton fordult a földmívelési miniszteriumhoz a szomolnokai, de kivált a kakasfalvi erdőgazdálkodások építőfő árának tetemes leszállításáért. (A miniszterium hajlandó a legmérsékeltőbb árakat engedélyezni, de tudni kívánja a szükségletet, az érdekelteket forduljanak e tekintetben a város polgármesteréhez. Az oderbergi vaspálya igazgatósága is készségesen kilátásba helyezte a viteldij leszállítását. Szerk.)

Nem késett a tűzvész által károsult tulajdonosokat f. hó 10-ikén összehívni, mely alkalommal a helyreállítási építkezésekkel összefüggő ügyek megbeszéltek és mindenkinek, úgy az építkezési anyagok tekintetében mint egyebekben, a kellő tájékozás és felvilágosítás nyújtott. (Más helyen közöljük az értekezlet eredményét. Szerk.)

Mennyiben a használhatatlanná vált lakhelyiségek adóleírás tekintetéből a törvény szerint 8 nap alatt bejelentendő, nehogy ezen bejelentésnek a törvényes idő alatti elmulasztása egyik vagy másik károsultnak hátrányára váljék, az ily házakat összeíratta és a kimutatást mai napon a kir. adófelügyelőségnek beterjesztette.

Azután a közgyűléshez fordulva következőket mondja: Tekintetes városi közgyűlés! A fájdalom, melynek benyomása alatt most is állunk, sokkal nagyobb, hogysem képes lennénk szavakat találni annak kellő tolmácsolására; az ily fájdalmat csak érezni lehet, de elmondani nem.

Szerteleti fájdalmunkat csak azon általános részvét képes némileg enyhíteni, melyet országoszte tapasztalunk, s azon mozgalom, mely süjtött városunk érdekében országoszte megindult.

Első sorban jobbágyi hódolattal meg kell emlékeznünk ö cs. és kir. apostoli Felsége (e passuszt a közgyűlés a legtelkebb éljenések között állva hallgatta végig. Szerk.) koronás királyunkról, a ki magasztos atyai szívével fogva, ott a hol a nyomor enyhítéséről van szó, legmagasabb kegyével sohasem késvén, városunk károsultjai részére 10.000 frtot magánpénztárából legkegyelmesebben kiutaltványozott. (Harsány éljenzés.)

Mély hálával kell megemlékeznünk országunk kormányáról. A miniszterium ugyanis — a mint a vézről értesült — a végsőbe jutottak momentan segélyezésére 1000 frtot rögtön és harmadnap ismét 1000 frtot főispán ö méltósága kezeihez kiutaltványozott.

Testületek és egyesek szintén siettek kegyadományokkal bajunkat enyhíteni; a nagyobb összegeket megemlítsé:

Ghillányi László-féle családi alapítvány kezelősége felajánlott 1000 frtot; a város pénztáránál a mai napig befolyt összesen 3503 frt 71 kr. Ezenfelül ö Felsége adománya 10.000 frt, összesen 14.503 frt 71 kr., a kormány által küldött összeggel együtt 16.503 frt 71 kr.

Városunk ezen szomorú ügye felerült az országgyűlés f. hó 9-iki ülésében is, mely alkalommal Horváth Gyula országgy. képviselő a miniszterelnök úrhoz interpellációt intézett. (Lapunk más helyén olvasható. Szerk.)

Ezen sajtó kebellet előterjesztett szomorú jelentése után a polgármester a következőket indítványozza:

1) Intézzék hódoló felirat ö cs. és apostoli kir. Felségéhez. (Lelkes éljenzés.)

2) A magas miniszteriumhoz eddigi gondoskodásáért köszönő hálaírat. (Helyeslés.)

3) Főispán ö méltóságához köszönő felirat, hogy a gyors pénzsegélyt kieszközölni méltóztatott. (Eljenzés.)

4) Minthogy szeretve tisztelt alispánunk a katasztrófa kezdetétől, egyéb ügyeket félre tévén, majdnem kizárólag városunknak egész odaadással szentelte idejét: a baj közepette erőlyesen intézkedett, a városi hatóság intézkedéseivel még éjnek idején is közreműködött s minket minden irányban támogatott, miáltal a vállainkra nehezedett nagy terhen tetemesen könnyített, s minthogy a tisztelt alispán ezen nemes odaadása által városunk java iránti meleg érdeklődését és személyes vonzalmát bizonyította: indítványozza: hogy elismerő, forró köszönetünknek kifejezést adva, erről a tekintetes alispán érdemeinek kiemelése mellett egy külön iratban értesítsessék. (Eljenzés.)

Nagy érdeme van az alispán úrnak, hogy a nagy tűzvész utáni napra vizfuvarozásra a környékből nagyobb számú fuvarokat berendeltetett, mert a még mindig dühöngött szél mellett csak így sikerült a tűznek újabb kitörését megakadályozni — sőt intézkedése folytán még a nagy táncsterem romjainak kifuvározására is megjelentek a vidéki fogatok.

Köszönetet indítványoz a kassai, kis-szebeni és

sovári tűzoltóságnak, valamint a szomszéd N.-Sáros nagyközségnek. (Helyeslés.)

6) Illő, hogy a kassai es. kir. hadtestparancsnokságnak köszönetünket megküldjük, hogy segítségükre Kassáról katonaságot küldött s hogy a romoknak olesó napi bér mellett való eltávolítására a kasszebeni zászlóalj ide berendelte; mert csak ennek köszönhető, hogy a magas lábra kapott napszám ára megfelelő mérvre le lett szállítva. (Helyeslés.)

7) Köszönetünket kell nyilvánítanunk Sztika Gusztáv helybeli állom. es. és kir. ezredesnek közreműködéséért és a katonaságnak rendelkezésünkre készítes bocsátásáért. (Helyeslés.)

8) Nem szabad elfelejtenünk a kirendelt helyb. állom. katonaságot vezényelt tisztokról és a legénysegről, ez utóbbiak némi pénzjutalomban lennének részesítendők; az összeg megállapítására és kiutalványozására pedig a városi tanács felhatalmazandó.

9) Kiemeli Nemes es. kir. főhadnagy urat, a helyb. katonai szakasz vezényelő tisztjét, ki nemesak a tűzoltásnál buzgón közreműködött, hanem a várostól bérben tartott katonai szerek raktárainak megmentésén kitartóan egész odaadással, mint vezényelő fáradozott. (Eljenzés.)

10) A helybeli kir. államépítészeti hivatal személynének buzgó s kitartó közreműködésükért és hivatalos eljárásukért szintén köszönet lenne nyilvánítandó. (Különösen Handler államérnök a bontások körül elismerésre méltó erélyt és tevékenységet fejtett ki. Szerk.)

11) Indítványozza, hogy Horváth Gyula orsz. képviselőnek városunk melletti lelkes felszólalásáért forró köszönetünk s mély elismerésünk megküldessék. (Helyeslés.)

12) Indítványozza hogy az országgyűlés képviselőházához mély köszönet és hálafeletértezzék azon lelkes áldozatért, hogy zárt ülésben egyhangulag elhatározta, hogy egy napi díját a három tűzkárosult város javára felajánlja.

Legfontosabb indítványok:

Végül indítványozza, a következő feliratoknak felterjesztését: a) a nagy mélt. m. kir. pénzügyminiszterium kérsék meg, hogy a kárvaltott háztulajdonosoknak ne csak az egészen beszakadt, de egyáltalában a tűz által megrongált többi lakhelyiségre nézve is az adó azon időre, a míg az illető házak használható állapotba jutnak — elengedtessek; b) azok számára, a kik csak kölcsönök mellett képesek házaikat lakhatóvá tenni, engedélyeztessek kamat nélküli kölcsön; c) kérsék meg a nmt. belügyminiszterium, miszerint azok részére, kik egyáltalán képtelenek az építkezésekre, nyujtassék megfelelő segély az állampénztárból; d) tekintettel arra, hogy a városnak több nagyobb szerű épülete égett le s hogy a város a pótlék rendes befolyására a beállott katasztrófa után nem igen számíthat, valamint tekintettel arra is, hogy a város különben is meg van terhelve, kérsék meg ugyancsak a fent tisztelt miniszterium, hogy e középületek feállítására s nevezetesen azon épületek felállítására, melyek katonai, tehát állami célokra használtatnak, a melyeknek: a katonai kórház, a katonai szerelvények raktára, nyujtson segélyt.

A polgármesternek előterjesztése általános helyesléssel találkozott s az előterjesztett indítványok mind elfogadtattak.

Ezután Pletényi Endre városi képviselő, korrek formában hangulatteljesen előadott indítványa folytán, a város polgármesterének, minden irányban kiterjeszkedő gondoskodo fáradozásáért, ugyszintén a városi tisztikar összes tagjainak, a veszély napjaiban és ezeket követőleg a kötelesség határait messze felülhaladó buzgó tevékenységéért a közgyűlés jegyzőkönyvileg forró köszönetét nyilvánította.

A vész alkalmából a helyb. róm. kath. főtemplomban ma vasárnap 9 órakor ünnepélyes istentisztelet lesz, melyre a képviselő testület corporative megjelenik.

Általánosságban szólva a közgyűlésről örömmel elmondhatjuk, hogy az rendkívüli érdeklődés közt zsufolt terem mellett folyt le. Nem láttunk ott csüggedő resignált arczokat, hanem ellenkezőleg az egész tanácskozmányt a fájdalom, de másrészt a jövőbe tekintő céltudatos tetterő jellemezte. Ezzel a signaturával, ezzel a jelleggel kellett, hogy bírjon a városi közönségnek azon gyűlése, mely kiinduló pontját képezi az újjászülés, a rekonstrukció nagy művének.

Bizottságok.

1. Megalakult a városnál Fest Lajos elnökle alatt Propper Adolf, Romberg H., Podraezky János stb. személyében egy bizottság, melynek az a feladata, hogy a tűz által megkárosodott háztulajdonosoknak, kiknek most építkezniük kell, megadja a vállalkozások, vállalkozók, anyagszerek stb. iránt szükségelt felvilágosításokat. A vállalkozók, anyagszállítók felkéretnek, hogy feltételeiket, áraikat, ott ezen bizottsággal a közvetítés céljából közöljék. Az építkezők legbiztosabban itt tájékozhatnak minden irányban. Ezen bizottság a városház jobb oldali első földszintes helyiségében működik, a hol is a hivatalos órákon belül egyik tagja mindig jelen van.

2. A mérnökök, a tanácsnokok szobájában találhatók. Építkezési technikus kérdésekre nézve itt szerezhető tájékozódás.

3. A károk kipuhatólása s a további segélyezések ügyében Ghillányi József elnökle alatt egy megfelelő számú bizottság küldetett ki:

4. Az utcák és terek foglalkozásával összefüggő kisajátítások ügyében egy külön bizottság küldetett ki, melynek elnökségét Péchy Zs. alispán volt szives elvállalni.

5. A hajléktalanná vált lakosoknak szétszélése következtében beállott túlszűfoltóságok konstatálása és megszüntetése, közegészségügyi szempontból, a városi kapitány és főorvos gondjaira bízatik.

6. Az építkezési engedélyek megadása s illetőleg a tervek megvizsgálása a beállott rendkívüli körülmények között, a lehetőségig egyszerűsítve és sommásan a helyszínen, a szomszédok kihallgatása mellett fog eszközöltetni. E végből 3 bizottság küldetett ki, melyek mindegyikének tagja egy-egy építész-mérnök lesz. Oly kérdésekben, a mikor az alapfalak hordképességének csekély volta nyerges fedelek alkalmazását tenné szükségessé — mind a három bizottság összgyűléssel leendő hivatra határozni.

Eperjes a május 9-én tartott országgyűlésen.

Az ülés végén Horváth Gyula a következő interpellációt intézi a miniszterelnökhöz:

Tisztelettel kérem a miniszterelnök urat:

1. Az ország különböző részein pusztított tűzvészek által romba dönt városok és községekben esett óriási károk iránt van-e a t. kormány tájékozva?

2. Tették-e intézkedések és minők a nyomor pillanatnyi enyhítésére?

3. Szükségesnek tartja-e a kormány, a mennyiben itt kulturmisszióval bíró városok elpusztulása főrog kérdésben, ennek elhárítása szempontjából a törvényhozástól a szükséges reudkívüli intézkedésekre meghatalmazást kérni.

4. A magyar kormánynak kormányzati teendőjén kívül társadalmi missziója is lévén, szándékozik-e a t. kormány teljes súlyával odahatni, hogy az ország lakosságának minden rétegében a szevedők nyomorának enyhítésére egy üdvös mozgalom induljon meg?

5. És végre tekintettel arra, hogy éppen megdöbentő csapások által nyujtott szomorú példák a biztosítási ügynek országunkban komolyabb jelentőséget adnak, a biztosítási ügyet hajlandó-e a kormány állami és közgazdasági tekintetből is külön tanulmányozás alá venni?

En azt hiszem, egy a t. háznak, mint a t. kormánynak minden egyes tagjára a legutóbbi csapások, melyek az ország különböző részeiben levő városokat érték, lesújtóan hatottak s mindenki tudja azt, hogy hazánkban, mely nagy anyagi erővel egy sem rendelkezik, ily kulturmisszióval bíró városoknak elpusztulása sokkal nagyobb jelentőségű, mint talán sokkal nagyobb mérvű károk, a melyek az egyes polgárokat érhetnék. Felesleges magyaráznom, hogy ez az ország egy oly várost, mint Eperjes, nem nélkülözhet, s hogy azt a kulturmissziót, amelyet ez a város évszázadok óta teljesített, más pótolni nem tudja. A magyar államnak Eperjesre szüksége van, ugyszintén Nagy-Károlyra és Torozkóra is, a mely éppen Erdélyben kiváló kulturmissziót teljesít.

Mindezek folytán igen természetesnek fogja a t. ház találni, hogy ha én kérdést intézek a t. miniszterelnök urhoz az iránt, hogy ezen országgyűlésnek még utolsó időszakában is módot és alkalmat nyujtson arra, hogyha szükséges, a törvényhozás támogatásával is ezen elhamvad városok újból feltámadjanak. A kormánynt intézkedéseiben, azt hiszem, a törvényhozás minden tagja pártkülönbség nélkül, legkészségesebben fogja támogatni. Ha ily nagy csapás az országnak egyik vagy másik részében városokat pusztít el, a nemzetnek összessége, a magyar kormány bizonyára teljes erejét arra fogja fordítani, hogy a csapások által bekövetkezett károk enyhíthessenek és lehetőleg elháríttassanak az ily csapásoknak az országra nézve nemzetiségileg és közgazdaságilag komolyabb következményei.

E szempontokból adom be interpellációmát és kérem azt a miniszterelnök urral közölni. (Helyeslés.)

Tisza Kálmán miniszterelnök: Ha a t. ház megengedi, azt hiszem, hogy ezen interpellációra mindjárt felelhetek. (Halljuk! Halljuk!)

Mi az első kérdést illeti, hogy van-e a kormány tájékozva az óriási károk bekövetkezéséről: természetesen már tájékozva van; az összegre, a részletezésre nézve, a jelentések természetesen még nem érkeztek be, de a legrovidebb idő alatt bizonyosan be fognak érkezni.

A másik kérdésre, hogy tettek-e intézkedések és minők, a nyomor pillanatnyi enyhítésére, én, most nem vezetvén a belügyminiszteriumot, nem tudok pozitív választ adni, de megvagyok róla győződve, hogy ha a hatóságok jelentést tettek, ez megtörtént. Torozkóra nézve tudom, hogy a belügyminiszterium a rendelkezésére álló segédalapból küldött pénzt, küldött hasonlólag Eperjesre is, sőt mindkét most nevezett város, annak kegyéből is, kihez ily esetben sohasem folyamodtam hiába: Eperjes jelesen 10.000 forint segélyt a Felsőegyházról is kapott. (Elénk eljenzés) Nagy-Károly is bizonyosan mindkét forrásból fog a pillanatnyi segély szempontjából részesíteni.

A mi a harmadik kérdést illeti, szükségesnek tartja-e a kormány a törvényhozáshoz fordulni, végleges választ részéről ép azért nem adhatok, mert mint jelzem, még ma a kárnál részletes, tüzetes felvétel nem történt meg. Ha okvetlenül szükséges lesz,

meg fogja tenni a kormány. De én azt hiszem, hogy okvetlenül államilag segélyezni csak is a legtrikább és legszomorúbb esetekben lehet. Epen azért ily irányban, csakis ha így tűnnék fel a dolog, fogjuk a törvényhozás támogatását igénybe venni. De arról már most biztosíthatom a t. interpelláló urat és a t. házat, hogy a társadalmi téren való jótékonyaságot, nemesak nem gátolni, de sőt elmozdítani és ott, ahol a károk nagyobbak, még hivatalos uton is gyűjtéseket eszközöltetni a kormány kötelességének fogja tartani. (Helyeslés.)

Végül a mi a biztosítási ügyet illeti, arról mondhatom, hogy épen most az ezen ügyhöz közelebb álló miniszteriumok kebelében a tanácskozások és tárgyalások folynak, de részéről ma már azt mondani, hogy a biztosítási ügy a jelenlegitől egészen eltérő alapokon rendeztessek mint ma, nem volnék képes, mert talán abban méltóztatnak egyetérteni, hogy a biztosítási ügy egyike épen azoknak, melyekre nézve a fennálló viszonyoknak változtatása sok tekintetből igen komolyan megfontolandó. Egyre bizonyosan felfog azonban ezen szomorú eset is használni, hogy t. i. a biztosítások mentül szélesebb körben eszközöltessenek, a hatóságok ismétlen ez alkalomból felszólíttatnak és figyelmeztetni fognak.

Azt gondolom, hogy a mit mondtam, azzal válaszoltam az interpellációra és biztosíthatom a t. képviselő urat, hogy a mi kormányilag tehető, az ezen csakugyan megdöbentő szerencsétlenség enyhítésére meg fog történni. (Általános helyeslés.)

Horváth Gyula megnyugvással veszi tudomásul a választ.

A ház a miniszterelnök választát tudomásul veszi. Az ülés ezzel negyed 2 órakor véget ért.

Felhívás.

S most, midőn visszapiantást vetünk a fent leirt katasztrófára, midőn látjuk a nagy pusztulást, a véghetlen nyomort, melybe Eperjes városát a sors keze sodorta, megszólal keblünkben a részvét hangja és serkentést, buzdítást sürget. A seb, mely Eperjes városán tátong, nagy és fájdalmas, az emberiségtől várja a gyógyírt, a segélyt. De elsősorban megyénk lakói legyenek azok, kik az ember-szeretetet nemes példájával elől álljanak. Hajléktalan szülők jalkiáltásait, kenyérkereset nélküli munkások siró hangjait, véginégre jutottak esdő szavait tolmácsoljuk akkor, midőn mondjuk, adakozzunk gyorsan, mert ki gyorsan ad, kétszeresen ad. Nem az összeg határoz, de az akarat, a gazdagok százasai mellett helyt foglalhat a szegényebbek fillérei is és a közmondás azt tartja, sok fillérből lesz a forint. Gyűjtsünk, vonjuk meg magunktól azt, mi nem okvetlenül szükséges és tegyük le az emberszeretet oltárára, a veszély által meglátogatottak mély sebeinek enyhítésére.

Különlék.

A helybeli anya-zsidó nőgyűlet az egylet vagyonaiból 500 frtot szavazott meg és pedig 100 frtot a város rendelkezésére bocsátott, 400 frtot pedig a megkárosult hitorsosaiak közt osztják fel. Ugyszinté a helybeli izr. „Sacher Tiro“ segélygyűlet 100 frtot adományozott s általános gyűjtést rendelt el.

A képviselőház május 10-ki ülésén Péchy Tamás elnök indítványa egyhangulag elhatározta, hogy egy napi díjaikat a leégettek számára felajánlják.

Külföldön is megindult a mozgalom. A közoktatásügyi miniszteriumhoz Böhm Adolf kir. keresk. tanácsos Bajorországból Landshut városból részben városunk részére 50 frtot adományozott. Isten áldja meg a nagylelkű nemesszívű adakozót!

A fővárosi fiatal, festő-művészek akként járulnak hozzá a kárvalottak gyámolításához, hogy művészi és irodalmi tekintetben egyaránt becses emléklapot fognak szerkeszteni, melyet 100—200.000 példányban árusítanak a szegény leégettek számára. A lap cizme „Segítség“ lesz; az irodalmi részt Jókai Mór, a művészetit Roskovitz Ignác szerkeszti. A felhívások a közreműködésre már szétküldettek.

A eperjesi vörös-kereszt fiók-egylet figyelmezteti a közönséget, hogy azon helyzetben van, miszerint a tűzkárosultak részére felhőneműt és felső ruhát is adhat. — felhivatnak tehát mindazok, kik ezt igénybe kívánják venni, hogy ez iránt Semsey Kósch Cornelia elnöknőhöz forduljanak. Kelt Eperjes, 1887. május 12. Az eperjesi fiók vör.-ker. választmánya.

Czékus István a tiszavidéki ev. egyházkerület püspöke hivatalosan is értesítvén a nagy tűzvészről, a napokban városunkba jő. Valószínűleg megérkezésekor fog a kollegiumi ifjuság is szétboacsáttatni. Tekintettel a kollegium megrongált termeire, a kollegiumi összes ifjuság szétboacsáttatása már eddig is kívánatos volt, még pedig annál is inkább, mert a favakról lehulló tégladarabok könnyen szerencsétlenséget idézhetek volna elő, mi hogy eddig nem történt, csak a tanárok erélyes felügyeletének köszönhető. S különben sem érheti el a munkások zajával telt épü-

letben a
alatti fö
rencsétle
Ka
lános m
Kassán
dült s m
város ny
rende z
gási-egy
matinet
korszék
ülöhely
Ma u r
reskedő
estve ha
A
jus hó 3
harmad
kiszolgál
A
tására n
sitjuk, n
meg az e
az össze
alkalmá
Az első
90 kr. g
10 krral
Strache
ton elkü
A
károsult
felépítés
get az o
gény kár
az általa
Sch
sülvén a
létesített
részletes
a püspök
tásának
bátran i
van; m
tette ez
fogja az
Sz
totta E
S.-A.-U
hol hár
tűzkáros
10-én
Torelli-
szinre.
A
vaslatot
rosultak
A
konyha
leégettel
A
vétellel
pénteken
eljárás
fogja.
A
eperjesi,
tűzkáros
gélyezés
Nagy-K
kabánya
javaslata
javaslata
az adak
Gizak G
pesti eg
nek a h
zásra ker
tanitói s
főv. igaz
dapest, l
az évi ju
összegek
tatni.
Vas
ember
be is
azonban
hogy ez
csinálna
és a zen
hanem t
füttente
farkát A
most ny
de még
Kassáról
vitte öke
sört fog

letben a tanítás a megkívánt eredményt. A nagy terem alatti földszinti lakásokból a lakók megtörténhető szerencsétlenség elkerülése végett kiköltöztek.

Kassa — Eperjesért. Ritkán nyilvánult oly általános módon a részvét az arra szorultak iránt, mint Kassán az eperjesiekért. A kassai társadalom felpertült s mindent el-követ, hogy a szerencsétlen testvér-város nyomorán legalább némileg enyhítsen. E czélból rendez a jövő vasárnap d. e. 11 órakor a „Társalgási-egylet” egy zene, ének és szavallattal összekötött matinéet. A helyi árkövetkezőleg lettek megállapítva: kőrszék 1—3 sorig 2 frt, 4—5 sor 1 frt 50 kr., ülőhely 1 frt, állóhely 50 kr. Jegyek előre válthatók Maurer és Haymann könyvtárusnál. — A kereskedő-ifjak társulatának helyiségében szombaton este hason czélből volt felolvasás és zene-előadás.

A kassai nyomdászegylet elhatározta, hogy május hó 30-án megtartandó majlisa jövedelmének egy harmad részét az eperjesi tűzkárosultak javára fogja kiszolgáltatni.

A kassai m. k. dohánnyár munkásainak gyűjtésére névvel mult számunkban hozott hirt odamódosítottuk, miként a munkások hatszáz forintot szavaztak meg az eperjesi tűzkárosultak részére olyformán, hogy az összeg három egymásután következő heti fizetésük alkalmával megfelelő részletekben levonásba hozassék. Az első alkalommal a munkások fizetéséből 189 frt 90 kr. gyűlt össze, mely a fentebb kimutatott 41 frt. 10 krral együtt 231 frt-ra növeli ki magát, ez összeget Strache Antal dohánnyári igazgató ur még szombaton elküldte az illetékes helyre.

A kassai izr. hitközség az eperjesi tűzvész által károsult anyahitközségnek leégett temploma újból felépítéséhez 600 forintot szavazott meg, mely összeget az ottani előljáróshoz már el is küldötte. A szegény károsultak fölségelyzése iránt a hitközség tagjai az általános gyűjtéshez csatlakoznak.

Schuster Konstantin váci püspök ömélte. értesülvén az eperjesi katasztropháról s főleg az általa létesített „Stefanium” legéséről, távirati uton kért részletes jelentést az intézetet ért csapásról. Ismerve a püspököt, ki az intézményt tartja legkedvesebb alkotásának s annak virágzását nagyon is szíven hordozza, bátran irhatjuk, hogy a Stefanium jövője biztosítva van; mert az a püspök, aki jótékony kezeivel létesítette ez intézetet, a romokból még virágzóbb életre fogja azt felemelni.

Szinház. Jakab Lajos szintársulata a tűzvész suttotta Eperjest kénytelen volt elhagyni, s miután S.-A.-Ujhelybe még nem mehetett, Kassára menekült, hol három előadást tartott, a bevételek egy részét a tűzkárosultak javára óhajtván fordítani. Kedden f. hó 10-én „Arany-pók”, szerdán f. hó 11-én „Severo Torelli”, esütörtökön f. hó 12-én „Dr. Klaus” került színre.

A fővárosi tanács jótékonyasági-ügyi osztálya javaslatot nyújtott a tanácshoz, hogy az eperjesi tűzkárosultaknak 5000 frt adományozassék.

A törökországi egyesület 300 frtot küldött s népkönyha felállítását tervezte s 11-én tartott ülésen a leégettnek általában 10.000 frtot szavaztak meg.

A Foncibre pesti biztosító intézet, mely a kárfelettel majdnem kész, a károsultaknak részben már pénteken nagyobb pénzlelőkeket adott, mely couláns eljárás az intézet jó hírnevét még inkább emelni fogja.

A fővárosi tanács pénteki ülésen tárgyalta az eperjesi, nagy-károlyi, torozckói, kurtiesi, ruszkabányai tűzkárosultak segélyezésének ügyét, s a következő segélyezéseket állapította meg: Eperjesnek 5000 frt, Nagy-Károlynak 3000 frt, Torozckónak 1000 frt, Ruszkabányának 500 frt, Kurtiesnek 300 frt. A tanács e javaslata a közgyűlés elé terjesztetik, valamint az a javaslat is, hogy a közgyűlés intézzen a közönséghez az adakozások ügyében felhívást. Wehner Gyula és Glaz György f. v. tanítók, mint a népnevelők budapesti egyesületének alelnöke és titkára, felhívást intéznek a hazai tanító-egyletek- és testületekhez, adakozásra kérve őket Eperjes, Nagykároly és Torozckó leégett tanítóinak számára. A begyűlt összegek Wehner Gyula f. v. igazgató tanító s egyesületi alelnök czimére (Budapest, IV. ker. gróf Károlyi-utcai iskola) legkésőbb az évi június hó 10-ikéig küldendők be. A beérkezett összegek a „Népnevelők Lapja”-ban fognak nyugtáztatni.

Vasuti felfurfang. Vasárnap délután roppant sok ember akart Eperjesre menni. Adtak nekik jegyet, be is engedték szállni, el is vitték Abosig. — Itt azonban kifogyott a szusz a mozdonyból, s belátták, hogy ezt a sok népet nem vihetik Eperjesig. Mit csinálnak tehát? Hogy a tolongásnak elejét vegyék és a zenebonát is kikértüljék, — nem szóltak semmit, hanem titokban lekapcsolták a vonat felét, a mozdony fűtőentert és a vonat első felével megszökvén, annak farkát Aboson hagyta. A rászédett utasoknak csak most nyílt meg a szemük, lármáztak, szitkozódtak, de mégis két óra hosszat kellett várakozniok, míg Kassáról új mozdony érkezett, a mely aztán tovább vitte őket. Ez idő alatt nem kevesebb, mint 7 $\frac{1}{2}$ hordó sört fogyasztottak el az utasok.

Felvidéki hírek.

Abauj: Képviselőválasztási mozgalom.

Az Abaujmegye Almás községében, már május első vasárnapján megkezdtek a korteskedést a kimaradhatlan áldomás ivással. Míg a község színejeva a kanesók mellett a haza jövendőbeli sorsa felett el-

melkedett, addig egy duhaj legény a tornai vásárra menő fuvarosokat a felső korcsmánál insultálta, akik aztán jól megtrakták és elkergették az illetőt. Ez azonban fellármázta emelt kedélyhangulatban levő pajtásait, s azokkal együtt visszatért a korcsmába, a hol megtámadták a nagyobbára gömörmegei k.-h.-hosszúvelők, a mely egy kis csatának is beillett volna. Szerencsére a viadal hevében leütötték a petroleum lámpát, s ezt a kedvező körülményt a kisebb számban levő fuvarosok felhasználták a menekülésre és az elbuvásra. Egy k.-h.-hosszúreti fuvarosnak azonban, a ki teljesen ártatlanul jutott bele a credoba, már ekkor annyira össze volt törve a feje, hogy magánkülső állapotban szállították be Tornára az orvoshoz.

Puskázó csendőrök. A szepsii járás főszolgabírája jelentést küldött be az alispánhoz, melyben tudatja, hogy f. hó 7-én két szepsii csendőr — valószínűleg ittas állapotban — fegyvert használva, két metzenzéfi embert meglőtt. A vizsgálat folyik. Egyebiránt a szepsii csendőrség elégtelen voltáról már több ízben érkezett panasz s ezuttal az alispán a kérdéssel nyomosan foglalkozva, a baj orvoslását erőlyesen czélozza.

Gömör: — Inkriminált prédikáció. Rojko András forgáchfalvi plébános egy prédikációban arra intette hiveit, hogy ne adják leányaikat zsidókhoz szolgálatba, mert verést találják venni. Egy másik prédikációjában meg azt a jóakaró tanácsot adta hiveinek, hogy ne igyák a zsidókorcsmárosok pálinkáját, mert a talmud szerint erény az, ha a zsidó a kereszténynek szánt pálinkát megmérgezi. A magyar igazságszolgáltatásra is megharagudott a plébános ur, s egy beszédében azt mondta, hogy Magyarországon a minisztertel kezdve az utolsó fulusi bíróg minden hivatalnok csak annak szolgálatát igazságot, ki megfizet érte. A rimaszombati törvényszék híret vette e prédikációnak, s a plébános urat igazgatás és hatóság ellen elkövetett beszéletértés vétségéért 200 frt pénzbüntetésre ítélte. A kir. tábla az elős bíróság ítéletét jóváhagyta.

Ritka vadász-szerencse. Mult szombaton éjjel, ritka szerencse érte Szepessy Károly rozsnói ügyvédet, a sztraczenai völgy felett emelkedő magas Hanishöhe nevű hegyen. Mondott éjjel kisebb vadásztársaság rándult ki Dobsináról a nevezett hegyre siketfajd vadászatra. A már kinyomozott ritka szárnyas vadat, a hóval telt hegyszakadékok között, rendkívül farszót ut után Szepessynek sikerült megközelíteni s egy jól irányzott lövéssel leteríteni. Bizonyára ritka szerencse, mely a leggyakorlottabb vadászokat csak ritkán éri. A gyönyörű hét kilo súlyú kakasnak Dobsinán is, Rozsnón is sok bámuloja és sok áldomása volt.

Szepes: Mikler András, Igló jó ravalló polgára mult vasárnap a „kő-alján” volt, este hazajövet a Hernád hid mellett elvált kísérelőjétől, hogy még meglátogassa a söresarnokot. Ez okozta gyászos kimulatát. A sörházba való menetele utján a Hernád innenső oldali gyalog ösvényét választván. Ezen gyalogut pedig több helyt életveszélyes, itt csak egy elhibázott lépés kell, nem több, a katasztrofa biztosan bekövetkezik. Így járt a szerencsétlen ember is, egyet lépett és a Hernádba bukkott. Hétfőn délután találták meg a vasuti hernádi hid mellett holtan, homlokán és orrán jelentékenyebb sebekkel. Lugoson tartózkodó aljárásbíró fia azonnal értesítettet a szerencsétlenség felől, a ki legott útra kelt a Szepesség felé és ámbár Budapestről határozott kifejezést adott abbéli óhajátának, hogy a temetéssel várjanak megérkezéig, az orvosi vélemény folytán hely nem volt adható ez óhajátának, ennek következtében kedden délután történt a szerencsétlenül járt polgártárs eltemetése.

Nagy kakas-vadászat a Magas-Tátrán. Gömöri Szentiványi József, a Csorbai-tó tulajdonosa által, folyó május hó 3-ikára siket-fajd vadászatra hivatott meg József főherceget két herceg fia, József és László, de kik közül csak József főherceg fogadta el a meghívást. Ennek következtében május hó 2-án meg is érkezett nevelőjével Holdházy apáttal, József főherceggel Csorbára. A gyönyörű tiszta és meleg idő nagyon kedvezett a vadász-kirándulásnak, mindazonáltal ugy az első mint a második nap, alig jött a királyi madár puskaeső alá. A főherceg, ki bár ismeri már a magas vadregényos Tátránkat, szépségeit, nagyszerű változatosságait, majdnem áhitattal szemlélte jelenleg is, a minek előszóval is nyílt kifejezést adott. Harmadikán és negyedikén a Magas-Tátra vendége gömöri Szentiványi József úr vendége vala, negyedikén este pedig Poprádra érkezett, hogy meglátogassa a három Tátrafűredet. Tátrafűreden szintén egy napot töltött, 6-án reggel visszajövet Poprádra, és a 19. számú vonattal Iglón keresztül Olasziba utazott a fiatal főherceg, hogy meglátogathassa Szepeshelyt a még mindég gyöngéllkedő Császa György püspököt. Szepesváraljáról Olasziba vissza való érkezése ugyan csak 6-án este, honnan a 3. számú vonattal Kassára utazott. Budapestre szombaton érkezett meg.

Ung: Botrányhős. Danilovics kanonokról, a dorogi ismert botrányhősről következőket ír a „Szabolcsi Szabadsajtó.” Midőn a boldog emlékü Popovics püspök elhalt, a munkásai püspökiszék Ungvárt több éven át betöltetlenül állott, ezen interregnum alatt a fiatal papok között, mint fölkompos a jelenlegi dorogi vicarius, akkor még mint püspöki fogalmazó hazafiatal mozgalmat és igazgatást fejtett ki. Ezen mozgalom alatt keletkezett Ungvárt a „Narodny dom” (Nemzetiségi ház) hol casinó is lévén, abban egyedül

orosz nyelven folyt a társalgás, valamint hogy oroszországi lapok és irodalmi termékek olvastattak, ezen intézeteknek a jelenlegi vicarius volt a legbuzgóbb és legtevékenyebb tagja és pártolója. Irt ekkor egy orosz nyelvű szindarabot; „Szemejszto prazsdenstvo” (családi ünnep) czime alatt, melyet Dobrzsánszky Adolf lovag és hírhedt panszlav agitatornak ajánlott, s melyben a magyar szokásokat és erkölcsöket gúnyolja, s melyet a pap-árva fiintézetben többnyire panszlav rajongók által előadott az alkotmány helyreállításakor. Egyenesen Danilovics volt az, ki ekkor Sztripszky személyében orosz nemzetiségű képviselő-jelöltet, mondhatni erőszakosan állított fel s ezzel külsőt dobott a megyében az addig békében élő különféle ajkú választók közzé. Jött aztán Pankovics István a nagy nevű püspök, aki mint a felkelő nap a sötétséget, épen ugy oszlatta szét a muszka propaganda sötétben működő munkáját. Tájékoztatlanságának tudható az azon ténye, hogy Danilovicsot mint fiatal papot más érdemesebbek mellözésével kanonokká tette, melyet D. csufosan halált meg akkor, midőn Pankovics a Dobrzsánszky vezetésé alá befolyásolása alatt állott „Sz-Bazil” társulatot újjászervezni igyekezett. Danilovics kanonok volt az első, ki a püspök kívánságát és tervét elvélve, annak háta megett — oly erős reactiót teremtett, hogy a hazafias főpap, midőn minden intézkedését megsibbasztva látta, beteg lett s amaz emlékeztetés szemrehányást mondta: „Danilovicsban kigyót tápláltam keblemen.” De nem fűzöm tovább! ebből is kiténik, hogy nem a concurrens paptráka a muszkák és megbélyegzendők; hanem maga a dorogi vicarius. Csak annyit még a megjegyezni valóm, hogy Ungvárra, hol őt jól ismerik a multban véghezvitt ügyeiről, s hol a felejtethetlen emlékü Pankovics hamvai nyugszanak, ne jöjjen, mert Pankovics István szelleme felbred s utját állja városunk határáján annak az embernek, a ki őt halálba kergette! ne jöjjen, mert a multak gonosz emlékei a n.-kaposi és nagybereznai utról feleje rohannak, hogy megboszulják őt. Ajánlunk neki jobb helyet, hol a Kárpátok is közelebb vannak, s a levegő is ritkább, mely fekete véru hévmérsékletére jó hatással lesz. El vele Kis-Bereznára!

Farkasvadászat. Az ungvári járáshoz tartozó Cziganýócz község határában a farkasok április 28-ikán széttéptek egy lovat, minek folytán Duresák Dezső főszolgabíró haladék nélkül intézkedett a hivatalos vadászat iránt, mi hétfőn tartatott meg. A vadászat, mivel a tavaszi munkaidő miatt csak kevés hajtó jelent meg, eredménytelen volt. Farkast nem is láttak, a hajtásba került két vaddisznó pedig kitört a hajtók között.

Halál egy májfa miatt. Kis-Geöcz községben május első napján hajnalkor egy suhancz egy kertbe lo-pözra letört egy zöldelő faágat, hogy azt kedvese lakása előtt felállítsa. A kerülő észrevevén a tolvajt, rálőtt s azt oly szerencsétlenül találta, hogy néhány óra múlva meghalt.

Közgazdaság.

Assicurazioni Generali.

Lapunk hirdetési rovatában közöljük az osztrák-magyar monarchia eme legrégibb és legnagyobb intézetének 1886. évi mérlegét. Az előttünk fekvő, a Triestben f. évi április hó 27-én megtartott közgyűlésen beterjesztett igazgatósági jelentésből átvesszük a következő adatokat. Az összes biztosítási ágakban a díj- és illetékbévitel 14.184.415 frt 60 kr-ra ment, míg a kamat-jövedelem 1.352.474 frt 64 krnyi összeget ért el. — Kártérítésül az 1886-ik évben 9.814.465 frt 52 kr. fizettetett ki, s e szerint a Generali által alapítása vagyis 1831. óta nyújtott kárpótlás 197.280.155 frt 20 kr-t teszen, miből a Szent István korona országára 36.257.142 frt 21 kr. esik. Az 1.184.519 frt 97 krral kimutatott tiszta nyereségből 345.864 frt 44 kr. az értékpapírok árfolyama ingadozására alakított tartalék-alaphoz csatoltatott, mi által ez felszaporodott 1.333.284 frt 5 krra, míg a rendes nyeresémény tartalékba az alapszabályoknak megfelelőleg 58.090 frt 90 kr. utaltatott, mivel az 2.229.369 frt 63 krral emelkedett. — A készpénz díjtartalékok 1.433.585 frt 45 krral gyarapodtak és 22.918.436 frt 68 krt tesznek. Különös figyelmet érdemel, hogy a tulajdonképi biztosítási üzlet alig eredményezte a tiszta nyereség egyharmadát, ez eredmény ugyanis 355.899 frt 2 kr., mely a 14 milliónyi díjbevitelnek nem egészen 2 $\frac{1}{2}$ %-a. — Ellenben örvendetesnek mondható azon emelkedés, mely az életbiztosításban mutatkozik és a melyet a lehető legkedvezőbb feltételek megállapításának lehet köszönni. — Az új biztosítások, a törlekés és kifizetések levonása után 8.452.046 frt 14 krnyi gyarapodást mutatnak, melylyel a biztosított összeg 97.982.853 frt 96 krnyi roppant nagy összegre emelkedik. — Miután a biztosítási alapok 1.809.132 frt 83 krral emeltettek, minek folytán azok immár 35.088.149 frt 4 krra mennek, mégis elhatározottat, hogy minden egyes 315 frttal befizetett részvény után osztalékban 300 frank vagyis 120 frt aranyban fiztessék. — A mult évben elhunyt Korizmics László helyett az igazgatótanácsba beválasztották Jókai Mórt.

Felelős szerkesztő és kiadó: **Heéry Bertalan.**

H I V A T A L O S R O V A T.

19079. sz. VII. 1887.

3-1

Arlejtési hirdetmény.

A kassai m. kir. pénzügyigazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy Sáros megyében fekvő Eperjes városában a dohányfőurudának betöltése céljából 1887. június 2-án délelőtti 10 órakor irásos versenytárgyalás fog tartatni.

A főurda, mely köteles leendő egyszersmind a bélyeg és váltó uralpokr áruhasát is 1 1/2%, díj mellett eszközölni, dohányanyag készletét a kassai m. kir. dohánygyárból, mint dohányraktárból tartozik beszerezni, s a bártfai, kis-szebeni, palocsai, szvidniki és síroki elárusokat is dohányanyaggal ellátni.

A főurda évi dohányanyag forgalma 1886-ki április 1-től 1887. márczius 31-éig 215 758 frt 49 krt tett, mely után a főúrda tizedij fejében 215 118 frt 49 kr. után 2 1/2% 540 frt havanna szivar után 1 1/2% százalékot élvezett.

Ezen összes forgalomból a bártfai alárus 33 944 frt 47 kr. értékű anyagot vett, melyért 2 1/2% 1000/100.

A kis-szebeni alárus 31 033 frt 3 kr. értékű anyag után 1 1/2% 100/100.

A palocsai alárus 7 739 frt 70 kr. értékű anyag után 2 1/2% 100/100.

A szvidniki alárus 5 776 frt 73 kr. értékű anyag után 4 1/2% 100/100. tőz-díjat kapott.

A síroki alárus 3 666 frt 63 kr. értékű anyag után 2% tőz-díjat kapott.

A főúrda saját forgalma tehát 133 597 frt s 93 kr. volt.

A főúrda kicsinybeni eladása 10924 frt 72 krt tett.

A bélyegforgalom 12743 forint volt, melyért 1 1/2% jár.

A főúrda az alárusoknak a fentebb kimutatott tőz-díjat sajátjából tartozik megtéríteni, melyért oly esetben sem nyer kárpótlást, ha az alárus tőz-díja, nagyobb a főúrda által élvezett tőz-díjánál.

A kincstár a kitüntetett forgalmi eredményért kezeséget nem vállal, a kezelési díjnak utólagos felemelését nem engedélyezendő és a főúrda semminemű kárpótlási igényeit figyelembe nem veendő, ellenben köteles a vállalkozó megtámadhatlan dohányanyag készlet fejében folyton 6000 frt értékű dohányanyagot és azonkívül a még a forgalmi viszonyoknak megfelelő és a pü. igazgatóság által meghatározandó és legalább 10 napi szükségletnek megfelelő dohányanyag mennyiséget mindenkor készletben tartatni.

A pályázni kívánók 50 kros bélyeggel és 600 frt bántépénzzel, vagy ezen összegnek valamely m. kir. adó- vagy sóhivatali penztárnál történt letételel igazoló nyugtával ellátott írásbeli ajánlatukat a fent megjelölt határidőig a kassai m. kir. pénzügyigazgatóság főnökénél tartoznak átadni.

Az ajánlatokhoz csatolandó még az erkölcsi és vagyoni, nemkülönben a nagykorúságot igazoló bizonyítvány is.

A főurda kezelése az arra alkalmas s a legesekehelyebb ellátási díjat igénylő pályázónak fog adományoztatni és csak is ezen ellátási (tőz-díj) képezheti az ajánlat tárgyát.

A kitűzött határidő után érkezett, vagy a megjelölt keltekekkel föl nem szerelt ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni. Az egyenlő összegű ajánlatokra nézve a pü. igazgatóság a választási jogot fontartja.

A tárgyalás befejezése után a legkedvezőbb ajánló bántépénzzel visszatartatik mindaddig, míg a főúrda a font megjelölt dohányanyag készlettel magát el nem látja, a többinek bántépénzzel a tárgyalás után azonnal visszaadatik.

A főúrda köteles az árudát folyó évi augusztus 1-én megnyitni, s ezen időre magát a fontb megjelölt dohányanyag készlettel és alkalmas helyiséggel ellátni.

Egyebekben a dohánygyártmányok eladására vonatkozó szabályok mérvadóak, melyek ezen pénzügyigazgatóságnál vagy az illető pénzügyi biztosságnál megtekinthetők.

Az ajánlat következő mintá szerint állítandó ki:

Ajánlat.

Alólirt kéznek nyilatkozom az eperjesi dohányfőurudát, melylyel a kicsinybeni dohányeladási jog és a bélyegkezelés is össze van kötve, az e részben fonnálló szabályok pontos betartása mellett . . . % (szóval is kiírandó) száztólí kezelési díj mellett elvállalni.

A 600 frt bántépénzzel szóló nyugta (esetleg készpénz vagy államkötvény) a vagyoni állást, erkölcsi magaviseletet és a nagykorúságot igazoló okmány ide csatolttatik.

Végül kijelentem, hogy a főurda betöltésére vonatkozó föltételek előttem ismeretesek, s magamat azoknak alávetem.

Az ajánlat kelteze sajátkezűleg aláírandó.

Az ajánlat külsejére irandó:

Ajánlat az eperjesi dohány főurudára.

A tekintetes m. kir. pénzügyigazgatóság főnökégének czimzendő Kassán.

Kassán, 1887. május hó 2-án.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

457 1887. tk. számhoz.

1-1

Hirdetmény.

A bártfai kir. járásbírószág mint telekönnyvi hatóság köz hírré teszi, hogy Landau Mihály czerninzi lakos végrehajtónak Kórenics János rovní lakos végrehajtást szvenvedő elleni 58 forint tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyben a szvidniki kir. járásbírószág területén lévő, Rovná községben fekvő, a rovní, 71. sz. tjkönyben foglalt 4/2 urb. telekből és épületből a rovní, 48. sz. tjkönyben felvett 4/2 részbeni erdő illetményből és a rovní, 85 sz. tjkönyben bevezetett 4/2 részbeni legelő illetményből álló ingatlanra az árverést 391 frtban ezennel megállapított kikáltási árban elrendelte, és

hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi május hó 31-ik napján délelőtti 10 órakor Rovná község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 39 frt 10 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántépénzzel a bírószágnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbírószág mint telekönnyvi hatóság Bártfán, 1887. évi márczius hó 2-án.

Schleiminger, kir. járásbíró.

472. tk. szám 1887.

1-1

Hirdetmény.

A bártfai kir. bírószág mint könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vasa Vince bártfai lakos, és családokozs folytán Muszkulay Antal gerlachói lakos és Halkerszky András richvaldi lakos végrehajtatóknak, Kasesák János, Lukács Teréz, kis-korú Anna Zsuzanna és György mint Kasesák János jogutójai végrehajtást szvenvedők elleni 25 frt tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyben a bártfai kir. járásbírószág területén lévő Krive községben fekvő, a krivei 7. sz. tjkönyben foglalt 2/2 urb. telekből, és épületből álló ingatlanra az árverést 308 frtban ezennel megállapított kikáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887. június hó 10-ik napjára délelőtti 10 órakor Krive község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 30 frt 80 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bántépénzzel a bírószágnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bírószág mint könyvi hatóság Bártfán 1887. évi márczius 5-én.

Schleiminger, kir. járásbíró.

N E M H I V A T A L O S R O V A T.

CZIGELKAI

Lajos forrás

Jodtartalmu sós savanyuviz.

Első rangu gyógyviz

Dr. Oppolzer szerint Magyarhon csoda gyógyvize.

István forrás

legmagasabb szénsav és szikso tartalom.

Ásvány borviz

megszünteti a gyomor bántalmait és elősegíti az emésztést, miért is elősmert kolera óvszer.

Nagyméltóságú Erdődy István gróf kutkezelősége

CZIGELKÁN

Bártfa mellett, Sáros megyében

12-2

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és szállodában.

Arlejtési hirdetmény.

A debreczeni m. kir. méntelep eperjesi osztályánál 1887. évi július hó 1-től ugyanez évi október hó végeig szükségelendő körülbelöl 500 métermáza alomszalma biztosítása iránt 1887. évi május hó 27-én délelőtti 10 órakor írásbeli ajánlatok tárgyalása fog Eperjes város főkapitányi hivatalának helyiségeiben megtartatni.

A szabályszerű ajánlatok 5%-os bántépénzzel ellátva, a tárgyalás napjának délelőtti 9 órájáig adandók be említett hivatalnál, minthogy a később beérkezők tekintetbe nem vétetnek.

Az erre vonatkozó egyéb feltétek az eperjesi méntelep-osztály irodájában tekinthetők meg.

Debreczeni m. k. méntelep-parancsnokság.

3-2

Általános-Ekek egész vasból és aczélból, sokkal tartósabb mint fagerelylyel és 3-fakerekekkel bírók, következő olesó árakon szállttatnak:

3-7"	mélységre, körülb.	90 kgr.	melyek	33 frt
4-8"	"	95 "	"	35 "
6-10"	"	100 "	"	37 "

Ekekés nélkül minden eke 2 frittall olesóbb, szállttási taligák az utak és ekék megkímélésére 6 frt.

Képes árjegyzék ingyen és franco

Umrath és Tsa.

mezőgazdasági gépgyárában PRÁGA-BUBNÁN.

Főraktár Magyarországon részére:

Budapesten, váczí körut 60. szám.

Képes katalógusok ingyen és bérmentve.

ELSŐ MAGYARORSZÁGI KEFIRGYÁR

KASSÁN, főuteza 81-ik szám a.

A valódi kaukázusi kefir magból és a legkötünőbb hegyi tejből készült

KEFIR

a legjobb és legesebb életrendi szer. Hurutos bántalmak: mint üdült tüdő- és gyomorhurutnál, továbbá szárazbetegeék, vészegénységél már 10-14 napi használat után meglepő eredményeket mutat fel. Fejődésükben visszamaradt avagy vészegény gyermekek részére kiválólag ajánlható. Minden üveg a mellékelt védjeggyel van ellátva.

Kapható Eperjesen Korn V. gyógyszeresznál. Főraktár: Kassán Varga Bertalanál főuteza 81. szám, hová a vidéki megrendelesek intézendők. Részletes leírás kívánatra bérmentve küldetik.

Nagy üveg ára 44.-, kis üveg ára 36 kr.; az ép üvegek darabja 22 kr-ért cserélttik vissza.

Lemesi mész

a legjobb minőségű

eladó.

Felvilágosítás:

Gallotsik Vilmos

ur kereskedésében nyerhető. F. Á.

Az árok-utcai 89-ik számú

ház

a hozzátartozó kerttel szabad kézből **eladó**, bővebb felvilágosítást a tulajdonosnál.

MELIORISZ LAJOS.

Budapesten

a budai oldalon két új egyemeletes, a jelenkor minden kényelmének megfelelően épült

ház, kerttel

14 és 20.000 forintért

a vételár felének előlegül való lefizetése mellett, egyenesen a tulajdonostól megvehető és f. évi július 1-ig lakhatóan átvehető.

Kérdezősködések czimzendők:

Lubke Vilmoshoz, Neidlinger G. czégnél, Budapest, Terézkerület 21-ik szám.

Előnyös mellékkezeset!

100 egész 300 forintot kereshet havonta

mélunk **mindenki**, a törvény által megengedett sorsjegyek részletfizetés melletti eladásával

tőke és kockázat (risico) nélkül.

Ajánlatok intézendők: A Fővárosi váltóüzlet-társaság Adler és társához, Budapestben.

frt 80 egész 250 frtot

kereshet bárki havonként tőke és risico nélkül állampapírok, díjkölesön-sorsjegyek eladása által, ezek között osztrák magyar, olasz kereszt és bazilika sorsjegyek (nem részletve) jó jutalék.

Ajánlatok intézendők: **Lustig Miksa**, banküzletéhez Budapestben.

Irnoki állomás betöltendő a mogyoróskai cémentgyárnál.

Kellékek: magyar, német és tót nyelv és írás, számolás és némi kereskedői alafogalmak.

2-1 Ajánlat czimzendő:

Benczúr Emil úrra Mogyoróskán, posta Feketepatak.

Felhívás.

Mindazok, kik az Eperjes városában f. é. május hé 6-án **leégett építmények helyreállításánál** mint vállalkozók, építési anyagszállítók és mesteremberek közreműködni hajlandók, figyelmeztetnek, hogy a kiadandó munkák iránt özv. **LINKESCH S. czégnél** Eperjesen szóbeli felvilágosítást nyernek.

Fuhrmann Andor, polgármester.

ÉVENKÉNT 3 HUZÁS!

1887. évben főnyeremények:

Junius 1-én: **200.000** forint o. é.

Deczember: 1-én **100.000** forint osztrák ért.

Eredeti sorsjegyek a napi árfolyamon.

Igény-jegyek (5 sorsjegyre 24 havi részletb. á f. 2.20)

10 " 24 " " " " 4.40

azonnali játszási joggal már a legközelebbi 1887. junius 1-én történő huzáshoz.

A legkisebb nyeremenyyel kibuzott sorsjegyek a nyeremény-huzásoknál is **tovább játszanak.**

A pesti magy. kereskedelmi bank váltóüzlete
Budapest, Dorottya-utca 1.

Húzás már a jövő hónapban.

Kincsem Sorsjegy á **1** frt **11** sorsjegy **10** frt csak **10** frt

Főnyeremény készpénzben

81 12-1

50.000 frt

10.000 ft, 5000 ft 20%^o levon. | **4875** pénznyeremény.

Kincsem-Sorsjegyek kaphatók

A magyar lovaregylet sorsjegy-irodájában: Budapestén váczí-u. 6. sz.

A t. gazdaközönséghez!

Az **Adriai biztosító társulat magyarországi osztálya** képviselőjében bátorkodunk a t. gazdaközönséget értesíteni, hogy említett társulat az **ezidei jégbiztosítást a tavalyi díjakból való 20%^o elengedés mellett** eszközli, továbbá, hogy gazdasági egyleti tagokat további **5%^o elengedésben** részesít. A társulat illetéknép meghatározott díjak mellett biztosít, a felek nem kénytelenek sem biztosítékot letenni, sem pedig bármily pótfizetést is teljesíteni.

Ezen, egy társulat által sem nyújtott felette kedvező feltételek. hiszszük, a biztosító közönség osztatlan rokon-szenyével fognak találkozni, s ennek reményében bátorkodunk a t. gazdaközönség szives pártfogását kikérni.

Kiváló tisztelettel

Az Adriai biztosító társulat felsőmagyarországi főügynöksége
Kassán.

1887.

Természetes

bel- és külföldi

ÁSVÁNYVIZEK

10-1

kaphatók

SITÁNYI KÁROLY G.

fűszer-, bor-, csemege- és ásványkereskedésében Eperjesen.

Videki megrendelések pontosan eszközöltetnek. — Csomagolás ingyen!

1887.

ASSICURAZIONI GENERALI 1886. ÉVI MÉRLEGE. KIADÁS. BEVÉTEL.

A tétel neve		Bevételek		Költségek		Összesen	
		frt	kr	frt	kr	frt	kr
1. Díjartételek a múlt évről:		200 701 82		19 036 32		181 665 50	
a) díjartételek		19 036 32				19 036 32	
b) szállítványbiztosítás		41 940 66		3 587 30		38 353 36	
c) tüzbiztosítás		18 326 66		3 587 30		14 739 36	
d) szállítványbiztosítás		35 687 30				35 687 30	
e) jégbiztosítás							
2. Tartalék oly károkról, melyek 1885. decz. 31-én még függőben voltak:							
a) tüzbiztosítás		69 970 21				69 970 21	
b) szállítványbiztosítás		113 038 12				113 038 12	
c) jégbiztosítás		23 129 12				23 129 12	
3. Díjak a múlt évről levonással:							
a) tüzbiztosítás		69 970 21				69 970 21	
b) szállítványbiztosítás		113 038 12				113 038 12	
c) jégbiztosítás		23 129 12				23 129 12	
4. Kötvénydíjak:							
a) tüzbiztosítás		25 997 01				25 997 01	
b) szállítványbiztosítás		13 763 93				13 763 93	
c) jégbiztosítás		7 657 83				7 657 83	
5. Tőke elhelyezések jövevénye:							
a) Értékpapírok kamatai		1 187 83				1 187 83	
b) Állam- és más értékpapírok kamatai		22 416 26				22 416 26	
c) Kamatok váltókezesítésből, folyó-számlák től és ágó		7 893 13				7 893 13	
d) Nyerem.-egyenleg különf. értékesítések folytán							
e) Az állam- és más értékpapírok ártékeltetéséből							
f) Tartozásaitól kért befolyások a tőkésítési biztosságoktól							
g) Biztosítási díjak befolyásai a tőkésítési biztosságoktól							
h) Biztosítási díjak befolyásai a tőkésítési biztosságoktól							
i) Biztosítási díjak befolyásai a tőkésítési biztosságoktól							
Összesen		127 756 75		32 376 31		95 380 44	
Összesen		127 756 75		32 376 31		95 380 44	

Nyeresség és veszteség-számla a 1886. évről.

1886. évi

A tétel neve		Bevételek		Költségek		Összesen	
		frt	kr	frt	kr	frt	kr
1. Díjartételek a múlt évről		19 036 32		19 036 32			
2. Tartalék oly károkról, melyek 1885. decz. 31-én még függőben voltak:							
a) tüzbiztosítás		69 970 21				69 970 21	
b) szállítványbiztosítás		113 038 12				113 038 12	
c) jégbiztosítás		23 129 12				23 129 12	
3. Díjak a múlt évről levonással:							
a) tüzbiztosítás		69 970 21				69 970 21	
b) szállítványbiztosítás		113 038 12				113 038 12	
c) jégbiztosítás		23 129 12				23 129 12	
4. Kötvénydíjak:							
a) tüzbiztosítás		25 997 01				25 997 01	
b) szállítványbiztosítás		13 763 93				13 763 93	
c) jégbiztosítás		7 657 83				7 657 83	
5. Tőke elhelyezések jövevénye:							
a) Értékpapírok kamatai		1 187 83				1 187 83	
b) Állam- és más értékpapírok kamatai		22 416 26				22 416 26	
c) Kamatok váltókezesítésből, folyó-számlák től és ágó		7 893 13				7 893 13	
d) Nyerem.-egyenleg különf. értékesítések folytán							
e) Az állam- és más értékpapírok ártékeltetéséből							
f) Tartozásaitól kért befolyások a tőkésítési biztosságoktól							
g) Biztosítási díjak befolyásai a tőkésítési biztosságoktól							
h) Biztosítási díjak befolyásai a tőkésítési biztosságoktól							
i) Biztosítási díjak befolyásai a tőkésítési biztosságoktól							
Összesen		127 756 75		32 376 31		95 380 44	
Összesen		127 756 75		32 376 31		95 380 44	

Bővebb zár-, valamint kárkimutatások az alanti főgynökségnél kaphatók. Ugyanitt felvilágosítások legnagyobb készséggel adatnak és biztosítási ajánlatok a tűz-, jég- és életbiztosítás ágazatokban a legszolidabb feltételek és legolcsóbb díjak mellett eszközöltetnek.

Az eperjesi főgynökség **Br. Ghillány László és Gallotsik László.**